

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
Carinska uprava Republike Slovenije

POROČILO O DELU CARINSKE
SLUŽBE V LETU 2004

Ljubljana, marec 2005

KAZALO

1	PRAVILNO IZVAJANJE POSTOPKOV IN UČINKOVITO POBIRANJE DAJATEV	1
1.1	POBIRANJE OBVEZNIH DAJATEV	1
1.2	TROŠARINE.....	3
1.2.1	<i>Podatki o trošarinskih zavezancih</i>	<i>3</i>
1.2.2	<i>Finančni učinki</i>	<i>3</i>
1.2.3	<i>Izvajanje kontrol</i>	<i>4</i>
1.2.4	<i>Aktivnosti na področju trošarin zaradi vstopa Slovenije v EU</i>	<i>4</i>
1.3	DAJATVE ZA SLADKOR	4
1.4	DAJATVE NA DOLOČENE KMETIJSKE IZDELKE.....	5
1.5	OSNOVE ZA DOLOČITEV VIŠINE DAJATEV	5
1.5.1	<i>Carinska tarifa.....</i>	<i>5</i>
1.5.2	<i>Carinski laboratorij.....</i>	<i>5</i>
1.5.3	<i>Zavezujoče tarifne informacije</i>	<i>6</i>
1.5.4	<i>TARIC</i>	<i>7</i>
1.5.5	<i>Tarifne kvote</i>	<i>7</i>
1.5.6	<i>Center TARIC Jesenice.....</i>	<i>7</i>
1.5.7	<i>Carinska vrednost.....</i>	<i>8</i>
1.5.8	<i>Poreklo blaga.....</i>	<i>8</i>
1.6	SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA	9
1.7	PRISILNE IZTERJAVE	9
1.8	SODELOVANJE PRI PRIPRAVI PREDPISOV	10
1.9	KONTROLE IN NADZOR NAD IZVAJANJEM NALOG CARINSKE SLUŽBE	10
1.9.1	<i>Carinske deklaracije.....</i>	<i>10</i>
1.9.2	<i>Naknadne kontrole.....</i>	<i>11</i>
1.9.3	<i>Kontrole carinskih deklaracij ob času carinjenja.....</i>	<i>12</i>
1.9.4	<i>Uvedba računalniških kontrol in poslovnih pravil za potrebe carinjenja.....</i>	<i>12</i>
1.10	INTRASTAT.....	13
1.11	UPRAVNI POSTOPEK	13
2	VIŠJA RAVEN ZAŠČITE DRUŽBE.....	14
2.1	INŠPEKCIJSKI PREGLEDI	14
2.2	NEZAKONIT VNOS IN IZNOS PREPOVEDANIH DROG	15
2.3	NEZAKONIT VNOS OROŽJA, CIGARET IN DRUGEGA BLAGA	15
2.4	PREKRŠKI	16
2.5	REFERATI ZA ZATIRANJE TIHOTAPSTVA	16
2.6	VPELJAVA NOVIH SISTEMOV ZA BOJ PROTI CARINSKIM ZLORABAM	16
2.7	KONTROLA NAMENSKE UPORABE MINERALNIH OLJ.....	17
2.8	KULTURNA DEDIŠČINA	17
2.9	BLAGO Z DVOJNO RABO.....	17
2.10	VARNOST PROIZVODOV.....	17
2.11	ZAŠČITA OGROŽENIH VRST CITES.....	17
2.12	OZONSKI PLAŠČ	18
2.13	ODPADKI.....	18
2.14	OROŽJE, STRELIVO, EKSPLOZIVI.....	18
2.15	ZDRAVSTVENO VARSTVO RASTLIN.....	18
2.16	ZDRAVSTVENO VARSTVO ŽIVALI	18
2.17	ZDRAVSTVENI NADZOR.....	18
2.18	ZAŠČITA PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE	18
2.19	PREPOVEDI IN OMEJITVE IN PODATKOVNA ZBIRKA TARIC.....	19
3	OLAJŠEVANJE PRETOKA BLAGA IN POTNIKOV	19
3.1	IZVAJANJE POENOSTAVITEV	20
3.1.1	<i>Vključitev v mednarodne projekte.....</i>	<i>20</i>
3.2	TRANZITNI POSTOPEK.....	21
3.2.1	<i>Uvedba skupnega zavarovanja</i>	<i>21</i>
3.2.2	<i>Uvedba MCC in povezave z drugimi aplikacijami za podporo postopkov.....</i>	<i>21</i>
3.2.3	<i>Centralna tranzitna pisarna.....</i>	<i>22</i>

3.3	KONVENCIJA TIR	22
3.4	CESTNI PROMET	23
3.5	ŽELEZNIŠKI PROMET	23
3.6	LETALSKI PROMET	23
3.7	CARINSKI POSTOPKI Z EKONOMSKIM UČINKOM	24
3.7.1	<i>Oplemenitenje</i>	24
3.7.2	<i>Carinsko skladiščenje</i>	24
3.8	POMOČ UDELEŽENCEM V CARINSKIH POSTOPKIH	24
3.8.1	<i>Pomoč gospodarstvu in fizičnim osebam pri uporabi predpisov</i>	24
3.9	KATALOG INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA	25
3.10	STIKI Z JAVNOSTJO	26
4	IZBOLJŠANJE STROKOVNOSTI DELA ZAPOSLENIH IN POGOJEV ZA NJIHOVO DELO	26
4.1	ČLOVEŠKI VIRI	26
4.1.1	<i>Kadrovska struktura carinske službe in zaposlovanje v letu 2004</i>	27
4.1.2	<i>Podelitev priznanj carinske službe v letu 2004</i>	28
4.2	REORGANIZACIJA CARINSKE SLUŽBE ZARADI VSTOPA RS V EU	28
4.2.1	<i>Organizacijske spremembe</i>	28
4.2.2	<i>Kadrovske spremembe</i>	29
4.3	USPOSABLJANJE IN IZPOPOLNJEVANJE	32
4.3.1	<i>Pregled usposabljanja in izpopolnjevanja carinskih delavcev</i>	32
4.3.2	<i>Osnovno usposabljanje</i>	33
4.3.3	<i>Dopolnilno usposabljanje</i>	33
4.3.4	<i>Strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje</i>	33
4.3.5	<i>Usposabljanje zaradi vstopa v EU</i>	33
4.3.6	<i>Drugo strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje</i>	34
4.3.7	<i>Usposabljanje s tujo pomočjo</i>	34
4.3.8	<i>Nudenje strokovne pomoči tujim upravam</i>	35
4.3.9	<i>Vzpostavitev računalniško vodene evidence izobraževanja MFERAC</i>	35
4.4	FINANCIRANJE CARINSKE SLUŽBE	35
4.4.1	<i>Tekoči in investicijski odhodki</i>	35
4.4.2	<i>Investicijsko vzdrževanje</i>	37
4.4.3	<i>Javna naročila</i>	37
4.4.4	<i>Izgradnja južne meje</i>	38
5	CELOVITA INFORMACIJSKA PODPORA CARINSKI SLUŽBI	38
5.1	POVEZLJIVOST Z INFORMACIJSKIMI SISTEMI EVROPSKE SKUPNOSTI	38
5.2	VKLJUČEVANJE V E-POSLOVANJE DRŽAVNE UPRAVE	39
5.3	INTERNET, INTRANET	39
5.4	TEHNOLOŠKA PODPORA	40
5.5	RAZVOJ, VZDRŽEVANJE, PRENOVA CARINSKEGA INFORMACIJSKEGA SISTEMA	40
5.6	ANALIZA PODATKOV IN PRIPRAVA POROČIL CURS IN ZUNANJIM UPORABNIKOM	41
5.6.1	<i>Intranet Analitike GCU – podatkovno skladišče carinskih dokumentov</i>	41
5.6.2	<i>Poročila na zahtevo</i>	42
5.7	OKOLJE CENTRALNEGA RAČUNALNIKA	42
6	PRIPRAVA CARINSKE SLUŽBE NA VSTOP V EU IN MEDNARODNO SODELOVANJE	42
6.1	DVOSTRANSKI SPORAZUMI O CARINSKEM SODELOVANJU	43
6.2	MEDNARODNO ADMINISTRATIVNO SODELOVANJE	43
6.3	MEDNARODNE AKCIJE	43
6.4	ZIMSKE ŠPORTNE IGRE	44

Uvod

Leto 2004 je bilo leto velikih priprav in sprememb, ki so bile povezane z vstopom Slovenije v EU. Carina je odigrala ključno vlogo v procesu integracije v enotno carinsko območje Skupnosti, ki zagotavlja delovanje skupnega evropskega trga. Priprave na vstop so se začele že veliko prej, vendar so bili prvi meseci leta 2004 tisti, ko je bilo potrebno izvesti še zadnje uskladitve zakonodaje in prilagoditve carinskega sistema za delo z novimi predpisi in v povezavi z novimi, evropskimi informacijskimi sistemi.

Poročilo sledi glavnim strateškim ciljem Carinske uprave Republike Slovenije, ki so bili načrtani z namenom, da se carina gladko in brez večjih težav pripravi in vključi v EU. V 6. strateških ciljih odsevajo vsa področja dela carinske službe, ki jih to poročilo natančneje opisuje in sestavljajo celovito sliko o tem, kakšne prioritete je imela carina, katere naloge je opravila in kakšni so bili rezultati dela carinske službe v letu 2004.

Poleg prilagoditev zakonodaje in carinskih postopkov lahko izpostavimo dvoje. Prvo je obsežna reorganizacija carinske službe, ki je bila potrebna zaradi ukinitve carinskega dela na zahodni meji in zahtev za povečan nadzor zunanje meje EU. Posledice reorganizacije so bile ukinitve nekaterih carinskih enot ali njihova specializacija za določeno področje, zaposlitve odvečnih delavcev v druge državne organe in potreba po premestitvi carinikov na mejne prehode s Hrvaško. Vzporedno s spremembami organizacije in veliki kadrovskimi premiki je na drugi strani teklo delo za vzpostavitev zahtevnih računalniških sistemov, ki omogočajo carinjenje in neposredno povezavo z nekaterimi informacijskimi sistemi Evropske komisije.

S 1. majem so se začeli uporabljati novi predpisi in postopki, kljub temu pa so bile še naprej potrebne prilagoditve sistemov in nenehno delo na področju usklajevanja dela v praksi, da bi zagotovili dobro, enotno in učinkovito delo carine v EU, ki skrbi za enako izvajanje carinskih predpisov na celotnem ozemlju skupnosti, zbira carine in druge dajatve ob uvozu za potrebe evropskega in slovenskega proračuna, obenem pa igra vedno pomembnejšo vlogo v boju zoper goljufije, mednarodni kriminal in terorizem.

1 Pravilno izvajanje postopkov in učinkovito pobiranje dajatev

1.1 Pobiranje obveznih dajatev

Poslovno leto 2004 je bilo tudi na področju pobiranja dajatev zaznamovano s pridružitvijo Slovenije Evropski uniji. Ta vpliv se je odrazil tako pri spremembi izvajanja nekaterih postopkov pobiranja in izterjave, kot pri višini pobranih dajatev pri uvozu. Spremembe pri višini pobranih dajatev, katerih nadzornik je CURS so nastale zaradi:

prenosa pristojnosti za pobiranje dajatev iz CURS na DURS, ker se dajatve ne pobirajo več pri uvozu ampak kot notranje dajatve,

- ukinitve nekaterih dajatev, predvsem taks in pristojbin,
- uvedbe novih dajatev (dajatve na sladkor, razširitev izdelkov na katere se obračunava trošarina in okoljska dajatev).

Kot je razvidno iz spodnje tabele, je CURS v letu 2004 prispevala v državni proračun 36,8 % prihodkov, kar predstavlja znižanje pobranih prihodkov CURS v letu 2004 v primerjavi s preteklim letom.

Leto	Prihodki, pobrani s strani CURS (v mio SIT)	Prihodki državnega proračuna (v mio SIT)	Delež CURS v (%)
1999	211.000	943.000	22,4
2000	462.000	991.000	46,6

Leto	Prihodki, pobrani s strani CURS (v mio SIT)	Prihodki državnega proračuna (v mio SIT)	Delež CURS v (%)
2001	545.000	1.145.000	47,6
2002	572.000	1.173.000	48,8
2003	719.000	1.389.000	51,8
2004	558.000	1.515.000	36,8

Vir: Bilten javnih financ 2/2005, Ministrstvo za finance in računovodski podatki, Sektor za finančne zadeve in nabave GCU

CURS je v letu 2004 prevzela nalogo pobiralke tradicionalnih lastnih sredstev Skupnosti, kamor sodijo carine, kmetijske, protidampinške in izravnalne dajatve ter dajatve na sladkor. Te dajatve postanejo pravica Skupnosti v trenutku knjiženja terjatev v poslovne knjige. V ta namen je bilo potrebno prilagoditi postopke pobiranja, evidence in poročila, ki so podlaga za plačilo sredstev Evropski komisiji. Knjigovodsko evidentiranje tradicionalnih lastnih sredstev Skupnosti je kombinacija obračunane in plačane realizacije prihodkov za razliko od obveznih dajatev, ki so prihodek proračuna Republike Slovenije in se evidentirajo samo po plačani realizaciji. Zaradi različnih konceptov evidentiranja, zamika pri plačilih in ureditve, da si država članica zadrži 25 % tradicionalnih lastnih sredstev Skupnosti za stroške pobiranja teh dajatev, je Republika Slovenija v letu 2004 vplačala v evropski proračun iz tega naslova 2.953 mio SIT, kar predstavlja precej nižji znesek od dejansko pobranih dajatev iz tega naslova od dneva vključitve Slovenije v EU.

Dopolnjen je bil sistem zavarovanja plačil dajatev pobranih pri uvozu. To je posebej pomembno pri zavarovanju dajatev, ki predstavljajo izvorni prihodek Evropskega proračuna, ker je odgovornost za učinkovito pobiranje teh dajatev v celoti prenesena na posamezno državo članico. Neustrezno ravnanje države članice pri postopku izterjave, Evropska komisija kaznuje s finančnim prispevkom v višini neizterjanih terjatev oziroma obračunom zamudnih obresti. Višina jamstva po predloženih instrumentih zavarovanja za zavarovanje plačila obveznih dajatev je na 31.12.2004 znašala 36.145. mio SIT.

Podkonto	NAZIV PODRAČUNA	SKUPAJ 2003	SKUPAJ 2004	INDEKS 2004/2003
704001	DDV od uvoženega blaga in storitev	458.712.099.988,21	294.797.483.242,31	64
704003	Zamudne obresti od DDV od uvoženega blaga in storitev	89.560.332,55	76.928.669,70	86
704010	Davek od prometa blaga ali storitev	11.653.981,30	0,00	
704027	Zamudne obresti od davka od prometa blaga ali storitev	1.746.221,99	0,00	
706001	Pozn. vplač. ukin.davki in prisp. - davek od prometa blaga ali storitev	0,00	5.474.729,09	
706001	Pozn.vplač.ukin.davki in prisp. - zam.obr. od davka od prom. blaga ali storitev	0,00	2.789.235,79	
704104	Taksa za obremenjevanje zraka z emisijo CO2 od tekočih goriv	7.775.922.542,12	7.476.994.683,94	96
704105	Taksa za obremenjevanje zraka z emisijo CO2 od plinastih goriv	3.716.425.431,13	5.482.958.511,48	148
704106	Taksa za obremenjevanje zraka z emisijo CO2 od trdih goriv	277.199.444,37	1.072.856.332,16	387
704107	Zam. obr.od taks za obremen. zraka z emisijo CO2 - od tek., plin. in trdih goriv	19.389.016,30	2.957.519,62	15
704200	Trošarina od mineralnih olj in plina	139.928.792.788,40	151.528.179.778,20	108
704201	Trošarina od alkohola in alkoholnih pijač	14.584.848.651,52	14.738.592.448,38	101
704202	Trošarina od tobačnih izdelkov	45.748.167.719,88	54.540.469.789,20	119
704203	Zamudne obresti od trošarine	49.017.807,40	21.628.977,67	44
704602	Povračila za uporabo cest za tuja motorna vozila	2.080.051.248,37	843.888.544,31	41
704717	Taksa za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin	518.375.066,97	227.167.338,04	44
704720	Taksa na izrabljena vozila	734.872.447,81	818.296.304,54	111
704800	Davek od novih motornih vozil	7.715.779.505,61	5.441.648.338,38	71
704801	Zamudne obresti od davka od novih motornih vozil	4.354.924,65	1.670.575,44	38
704802	Davek na promet rabljenih motornih vozil	47.945.551,00	49.680.795,57	104

Podkonto	NAZIV PODRAČUNA	SKUPAJ 2003	SKUPAJ 2004	INDEKS 2004/2003
704803	Zamudne obresti od davka na promet rabljenih motornih vozil	0,00	49.071,60	
705000	Carina od pravnih oseb	31.790.773.359,51	18.244.725.810,74	57
705001	Carina od fizičnih oseb in zasebnikov	87.518.280,25	76.654.749,46	88
705002	Zamudne in kompenzacijske obresti	532.975.585,16	338.539.103,07	64
705100	Posebne davščine pri uvozu kmetijskih proizvodov in živil	2.568.535.581,43	1.271.945.551,67	50
705101	Zamudne obresti od posebnih davščin pri uvozu kmetijskih proizvodov in živil	0,00	385.000,00	
705102	Pozneje vplačane ukinjene uvozne dajatve	4.821.585,91	6.727.082,42	140
711100	Državne upravne takse (tar.št. 1-10 in tar. št. 96.a-98 iz ZUT)	1.696.150,00	2.247.701,60	133
711102	Takse s področja trošarin (tar.št. 50 iz ZUT)	1.814.374.140,00	738.905.643,00	41
711120	Državne upravne takse s področja prometa in zvez (tar. št. 28-34 iz ZUT)	12.246.900,00	11.360.044,27	93
712004	Denarne kazni za carinske prekrške in denarna sredstva od prodanega blaga	188.485.759,06	153.064.198,14	81
712008	Povprečnine, ki jih izterjujejo državni organi na podlagi zakona o prekrških	12.997.308,87	15.142.519,86	117
714100	Drugi nedavčni prihodki države	23.652.738,11	49.312.694,21	208
	VPLAČILA SKUPAJ	719.054.280.057,88	558.038.724.983,86	77,61

Vplačane obvezne dajatve v proračun RS po vrstah dajatev v letih 2003 in 2004

1.2 Trošarine

1.2.1 Podatki o trošarinskih zavezancih

Število	Alkohol in alkoholne pijače	Tobačni izdelki	Energenti in električna energija
zavezanci	309	28	401
imetniki trošarinskih skladišč	42	9	14
trošarinska skladišča	60	11	50
oproščeni uporabniki	120	0	114
obrati oproščenih uporabnikov	237	0	197
mali proizvajalci vina	26274		
mali proizvajalci žganja	20583		

Število trošarinskih zavezancev po kategorijah

1.2.2 Finančni učinki

V letu 2004 je CURS nadaljevala z aktivnostmi za pravilno in učinkovito izvajanje postopkov pri pobiranju trošarin ter odločanju o zahtevkih za vračilo trošarin. Znesek obračunane trošarine v letu 2004 je znašal 220.394.029.365 SIT.

Skupine trošarinskih izdelkov	Delež v %
energenti in električna energija	68,7
tobačni izdelki	24,7
alkohol in alkoholne pijače	6,6

Razdelitev pobranih trošarin po skupinah trošarinskih izdelkov.

V primerjavi z letom 2003 je bilo v letu 2004 obračunane za 8,7 % več trošarine, od tega je bilo povečanje pri:

- tobačnih izdelkih za 16,6 %,
- energentih in električni energiji za 7,1 %.

V skladu z Zakonom o trošarinah opravlja CURS postopke v zvezi z vračilom trošarine različnim kategorijam upravičencev. Znesek vrnjene trošarine v letu 2004 je znašal 2.699.326.471 SIT. Vrnjena

trošarina po posameznih zakonskih osnovah je v tabeli. V primerjavi z letom 2003 je bilo v letu 2004 vrnjene 16,8 % več trošarine.

Upravičenci do vračila trošarine	Delež vrnjene trošarine v %
industrijsko – komercialni namen	60,3
kmet.-gozd. mehanizacija – pravne osebe	6,7
kmet.-gozd. mehanizacija – fizične osebe	25,9
ostali zahtevki	7,1

Vrnjena trošarina raznim kategorijam upravičencem

1.2.3 Izvajanje kontrol

V spodnji tabeli je podano število opravljenih kontrol iz področja trošarin v letu 2004.

Carinski urad	Trošarinski zavezanci brez trošarinskega dovoljenja	Trošarinska skladišča	Oproščeni uporabniki	Upravičenci do vračila trošarine	Pooblaščenji prejemniki
Celje	1	3	4	6	4
Ljubljana	1	8	5	15	14
Novo mesto	2	0	2	17	0
Dravograd	1	0	2	4	0
Koper	1	1	2	9	0
Jesenice	2	0	4	1	0
Sežana	18	0	6	14	0
Murska Sobota	5	8	2	9	2
Maribor	3	0	5	21	0
Nova Gorica	1	3	6	15	1
Skupaj	35	23	38	111	21

Opravljenе trošarinske kontrole po carinskih uradih

1.2.4 Aktivnosti na področju trošarin zaradi vstopa Slovenije v EU

Trošarinska zakonodaja je bila dopolnjena s pravili o gibanju trošarinskih izdelkov znotraj enotnega carinskega območja EU. Obseg harmoniziranih trošarinskih izdelkov na ravni EU se je razširil na trda goriva (premogi, koks) in električno energijo. Posebne obravnave so v trošarinski zakonodaji deležni obnovljivi viri energije (biogoriva). Poleg materialne zakonodaje s področja trošarin se je spremenil tudi Zakon o davčnem postopku, ki predstavlja osnovni procesni predpis za izvajanje postopkov na področju trošarin. Zakon o carinski službi se je dopolnil v delu, ki opredeljuje trošarinski nadzor. CURS je s predlogi in pripombami sodelovala pri pripravi naštetih predpisov.

Gibanje trošarinskih izdelkov na notranjem trgu EU je kljub opustitvi carinskih mej pod posebnim režimom nadzora. Zaradi pomembnosti tega novega področja dela se je CURS v organizacijskih enotah za trošarine kadrovsko okrepila. Za izvajanje nalog v zvezi z izmenjavo podatkov s področja trošarin s pristojnimi organi Evropske komisije in drugimi državami članicami (sistemi: SEED, MVS in EWSE) je v Sektorju za trošarine zadolžen poseben oddelek.

1.3 Dajatve za sladkor

CURS je v maju 2003 pridobila pristojnost izvajanja postopkov pobiranja, knjiženja, prisilne izterjave in nadzora v zvezi z dajatvami EU za področje sladkorja. Glede posebnosti postopka in obstoječe notranje organizacije carinske službe je bilo odločeno, da to nalogo opravljajo delavci s področja trošarin. Področje ureja Uredba Sveta (ES) št. 1260/2001, z dne 19. junija 2001, o skupni tržni ureditvi za sladkor. CURS je opravila aktivnosti in naloge za pripravo na izvajanje tega področja. Dogovorjena je bila razdelitev pristojnosti med Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter CURS.

1.4 Dajatve na določene kmetijske izdelke

Ob vstopu Slovenije v EU je CURS opravila naloge v skladu z zakonom o posebni dajatvi na določene kmetijske izdelke. Izvajanje je obsegalo sprejem in obdelavo popisa zalog določenih kmetijskih izdelkov, ki so ga opravili zavezanci na dan 31. 4. 2004. Za področje popisa sladkorja in izdelkov iz sladkorja so bili v okviru CURS zadolženi delavci s področja trošarin. Aktivnosti s tega področja se bodo v skladu z zakonom zaključile v letu 2005.

1.5 Osnove za določitev višine dajatev

Osnova za pravilno pobiranje uvoznih dajatev je pravilno določanje elementov za določitev višine uvoznih in izvoznih dajatev ter drugih ukrepov trgovinske politike. Elementi so carinska tarifa, carinska vrednost in poreklo. Pravilno izvajanje postopkov in ukrepov omogoča tudi sistem TARIC.

Carinska uprava izvaja še naloge v okviru skupne kmetijske politike, kar predstavlja osnovo za izplačevanje izvoznih nadomestil ob izvozu kmetijskih in prehrabnih izdelkov. V prvi polovici leta 2004 je bilo delo usmerjeno k spoznavanju in usklajevanju zakonodaje Evropske skupnosti. Za potrebe seznanjanja carinskih uradov je bilo pripravljeno gradivo o evropski zakonodaji in predavanje v okviru Generalnega carinskega urada o predpisih na področju skupne kmetijske politike v Skupnosti.

1.5.1 Carinska tarifa

Na področju carinske tarife je bilo v letu 2004 izdanih šest pojasnil v zvezi z uvrščanjem blaga v kombinirano nomenklaturu. Strankam je bilo posredovanih 18 odgovorov na vprašanja o uvrstitvi in carinski stopnji za uvoz raznih vrst blaga. Prav tako je bilo izdanih 17 dopisov pravnim in fizičnim osebam v zvezi s carinsko tarifo in 64 strokovnih mnenj o uvrstitvi blaga v KN.

V naknadno preverjanje so bile predlagane:

- deklaracije, na katerih so bile uveljavljane carinske kvote po odločbah Agencije za kmetijske trge in so bile odobrene kvote glede na izpis iz carinskega informacijskega sistema prekoračene. Naknadne kontrole so pokazale, da so bile vzrok za prekoračitve slabe evidence uvoznika, napačne uvrstitve blaga in napačno prijavljene količine blaga. Za prekoračene kvote so bila opravljena doplačila;
- deklaracije, na katerih je bilo prijavljeno blago iz tarifne številke 1302 in uporabljena nižja stopnja DDV. Po ugotovitvah naknadnih kontrol je bilo blago delno napačno uvrščeno v tarifno številko 1302, v večini primerov pa je bila neupravičeno uporabljena nižja stopnja DDV, zato so bila opravljena doplačila;
- deklaracije, na katerih je bilo blago prijavljeno kot "farmacevtska snov". Na podlagi naknadnih kontrol je bilo ugotovljeno, da je bila upravičena uporaba dodatne kode 2500 samo v ca. 40 % prijavljenih primerov, v ostalih so bila predlagana doplačila dolga. Uporaba TARIC-dodatnih kod je po vstopu v EU novost, zato je prisoten velik odstotek napak – 60 %, saj mora deklarant navesti blago v obliki kode.

1.5.2 Carinski laboratorij

Glavne aktivnosti carinskega laboratorija v letu 2004 so bile usmerjene na uvajanje novih analitskih metod za agroživilske proizvode. Uvedene so analitske metode, ki jih je potrebno izvesti zaradi določitve Meursing kod, kot so: analiza proteinov, maščob (mlečnih, rastlinskih in drugih maščob živalskega izvora), škroba in sladkorjev (npr. saharoza, fruktoza, glukoza, invertni sladkor itd.).

V carinskem laboratoriju je bilo v letu 2004 na podlagi laboratorijskih analiz izdanih 1848 strokovnih mnenj. Število izdanih strokovnih mnenj je rahlo upadlo v primerjavi z letom poprej, vendar se je po 1. maju povečalo število analiz, ki jih je bilo potrebno opraviti na enem vzorcu.

Leto 2000	Leto 2001	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004
3806	2965	3051	2575	1848

Izdana strokovna mnenja primerjava po letih

Največje število strokovnih mnenj je bilo izdano za blago iz poglavij 1–24, in to predvsem za različne agroživilske proizvode. Zelo se je povečalo število analiz za izvozne agroživilske proizvode, saj je bilo v letu 2004 izdanih 286 strokovnih mnenj, kar je za 33,5 % več kot leto po preje (96). Na drugem mestu so kemijski proizvodi, plastične mase in guma iz poglavij 25–40. Na tretjem mestu je skupina proizvodov iz poglavij 41–67; to so predvsem izdelki in polizdelki iz papirja, lesa, tekstila in obutev. Na zadnjem mestu je majhna skupina proizvodov iz poglavij 68–81; to so predvsem različne navadne kovine in njihove zlitine v obliki plošč, žic, palic in v drugih primarnih oblikah.

Število primerov nepravilnega uvrščanja je še vedno sorazmerno visoko. 46 % v laboratorij prejetih vzorcev je bilo napačno uvrščenih. Značilnost za leto 2004 je, da je število nepravilno uvrščenih izvoznih vzorcev bistveno manjše (20 %) od števila nepravilno uvrščenih uvoznih vzorcev (52 %). Večina izvoznih analiz je bila vezana na izvozne subvencije agroživilskih proizvodov. Statistična obdelava podatkov je pokazala, da se carinski delavci pravilno odločajo, kdaj morajo odvzeti vzorce za preverjanje pravilnosti uvrstitve v KN, saj so se odločili za odvzem vzorcev tistih vrst blaga, pri katerih so sumili, da je blago nepravilno uvrščeno v KN.

	Leto 2000	Leto 2001	Leto 2002	Leto 2003	Leto 2004
od 01 do 24	836	1040	1299	1074	981
25 do 40	2026	1320	1328	1102	567
41 do 67	584	401	293	251	205
68 do 81	144	87	42	73	52
82 do 97	216	117	89	75	43
Skupaj	3806	2965	3051	2575	1848

Izdana strokovna mnenja po poglavjih kombinirane nomenklature

Analize trošarinskega blaga so zajele predvsem naftne derivate. Pri analizi naftnih derivatov so zajete analize, ki se nanašajo na nenamensko uporabo ekstra lahkega (EL) kurilnega olja za pogon dizelskih motorjev. Tako je bilo v letu 2004 opravljenih skupno 163 analiz. Število trošarinskih analiz je bilo v rahlem porastu v primerjavi s predhodnim letom. V carinski laboratorij prihajajo predvsem vzorci ekstra lahkega kurilnega olja, pri katerih se na terenu ne more ugotoviti prisotnosti barvnega indikatorja.

1.5.3 Zavezujoče tarifne informacije

Carinska uprava izdaja na podlagi carinskega zakonika zavezujoče tarifne informacije. Zavezujoče informacije, izdane na podlagi nacionalne zakonodaje pred 1. 5. 2004, so ob vstopu v EU prenehale veljati. Po vstopu v EU je bilo sprejetih 369 zahtevkov za izdajo zavezujoče tarifne informacije (ZTI). Večina zahtevkov se je nanašala na prehrabene izdelke, manj na tehnično blago. Veliko število zahtevkov za izdajo ZTI za prehrabene izdelke kaže, da se v gospodarstvu zavedajo pomena pravilne uvrstitve prehrabnih izdelkov zaradi pravilnega obračuna uvoznih dajatev oziroma pravilnega obračuna izvoznih nadomestil, saj sta oba načina obračunavanja novost po 1. maju 2004.

Od vloženih zahtevkov je bilo 14 vlog naknadno umaknjenih (blago ni bilo predmet uvoznih/izvoznih postopkov), 20 vlog pa je bilo s sklepom zavrženih, ker vložnik kljub zahtevi za dopolnitev vloge ni odpravil pomanjkljivosti. Izdanih je bilo 240 evropskih zavezujočih tarifnih informacij. Zoper zavezujoče tarifne informacije, izdane v letu 2004, ni bila vložena nobena pritožba.

Najpogostejše napake v zahtevkih so bile:

- nepopoln opis blaga,
- v vlogi ni bilo podatkov o mlečnih maščobah, mlečnih beljakovinah, saharozi ali škrobu za izračun dodatnih dajatev za sladkor in moko s pomočjo dodatne oznake (Meursing),
- zahtevek ni bil poslan na predpisanem obrazcu,
- napačna navedba, da gre za uvoz/izvoz, iz dokumentacije pa je razvidno, da je imetnik želel informacijo za potrebe obračunavanja DDV.

Poglavje KN	Pogl. 04	Pogl. 16	Pogl. 19	Pogl. 20	Pogl. 21	Pogl. 30	Pogl. 39	Pogl. 48	Drugo
Število ZTI	21	39	30	28	36	16	28	3	39

Število izdanih zavezujočih tarifnih informacij po poglavjih kombinirane carinske nomenklature

1.5.4 TARIC

Od začetka leta pa do meseca aprila so potekale intenzivne dejavnosti pri dopolnjevanju in testiranju računskega modula. Vzporedno so tekle priprave na integracijo nacionalnih ukrepov. Konec februarja so se testirala orodja, ki so omogočila integriranje nacionalnih ukrepov v podatkovno bazo TARIC. Marca je Evropska komisija poslala slovenski carini CD-rom s "start up file-om" podatkovne zbirke TARIC v slovenskem jeziku. S pomočjo centra za TARIC so bili nacionalni ukrepi uspešno integrirani v podatkovno zbirko TARIC. Prvič so se vsi podatki, vezani na nacionalne ukrepe, kot so davek na dodano vrednost, trošarine, omejitve uvoza/izvoza, taksa za obremenjevanje zraka z emisijo CO₂, davek na motorna vozila, okoljska dajatev zaradi nastajanja izrabljenih motornih vozil, taksa na mazalna olja, pojavili na enem mestu, in sicer v obliki podatkovne zbirke, ki je vezana na carinsko nomenklaturu. Za carinske delavce CURS je bilo izvedeno izobraževanje o TARIC-u.

Konec marca je bila vzpostavljena povezava CCN/CSI za potrebe aplikacije TARIC. 2. aprila je bila podatkovna zbirka TARIC preko omrežja CCN/CSI uspešno sinhronizirana z Brusljem. Tega dne je začela CURS prejemati dnevne spremembe iz Bruslja.

Aplikacija TARIC, ki je povezana s carinskim informacijskim sistemom, deluje v intranetnem in internetnem okolju, preko spletnih storitev pa je dostopna tudi programski opremi, ki jo uporabljajo različna podjetja. Na ta način je postal TARIC tudi v Sloveniji (kot že prej v nekaterih drugih evropskih državah) srce carinskega informacijskega sistema, saj zagotavlja dnevno ažurne podatke o carinskih stopnjah in različnih ukrepih, ki veljajo ob izvozu in uvozu blaga v Evropsko skupnost. Računski modul je bil do konca leta 2004 dopolnjen z mnogimi dopolnitvami; te med drugim omogočajo prikazovanje morebitnega carinskega dolga, ki ga je potrebno zavarovati z garancijo, v določenih posebnih primerih pa omogočajo avtomatično računanje dajatev.

1.5.5 Tarifne kvote

Podobno kot pri TARIC-u je tudi pri kvotah potrebna povezava CCN/CSI. Kljub težavam je bila aplikacija kvote v aprilu uspešno povezana z Brusljem. S tem je bilo omogočeno enakopravno sodelovanje slovenskih uvoznikov pri izrabi tarifnih kvot, ki jih razpiše Bruselj. Sam sistem se je po 1. maju 2004 pokazal za uspešnega, saj je bilo iz Slovenije do konca leta 2004 poslanih 451 zahtevkov. Prvi zahtevek je bil poslan že 6. maja 2004 in bil 10. maja v celoti odobren.

zahtevkov	100% odobrenih	delno odobrenih	0% odobrenih	Čakanje zaradi blokirane kvote
451	426	11	12	2

Realizacija poslanih zahtevkov za tarifno kvoto

1.5.6 Center TARIC Jesenice

Novoustanovljeni center za TARIC je od svojega začetka delovanja v marcu pa do konca leta 2004 odgovarjal na vprašanja strank, povezanih s TARIC-om, in na splošno o carini, vpisoval podatke za nacionalne ukrepe v podatkovno zbirko TARIC, pošiljal zahtevke za kvote v Bruselj ter pošiljal potrebne podatke, vezane na nadzorstvo in protidamping v Bruselj.

	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avg.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Skupaj
VPRAŠANJA											
Vprašanja strank – telefon		0	432	266	178	129	217	194	204	168	1788
Vprašanja strank – faks		0	1	2	3	1	2	1	3	2	15
Vprašanja strank – e-pošta		0	40	25	20	17	17	18	10	15	162
Vprašanja strank – pošta		0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
TARIC											
Št. vnes. zapisov TARIC	2170	1891	597	154	1000	81	381	171	386	321	7152

Št. prever. ukrepov TARIC		0	2259	1798	1773	1752	1361	1073	1271	1486	12773
KVOTE											
Zaht. za kvote		0	58	79	38	41	28	36	52	119	451
Vračila kvot		0	0	0	0	3	1	0	1	12	17
Ponovno odprte kvote		0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Kontr. ažur. posred. zaht.		0	4	5	2	1	0	1	0	0	13
NADZORSTVO											
Št. nadzor. podatkov		0	231	405	456	349	430	493	516	435	3315
PROTIDAMPING											
Št. protidamp. podatkov		0	327	436	414	452	222	421	420	428	3120

Pregled dela centra TARIC po mesecih v letu 2004

1.5.7 Carinska vrednost

V letu 2004 je bilo izdanih več strokovnih mnenj o vključevanju stroškov v carinsko vrednost blaga (licenčnine, prodajne provizije, stroški prevoza, stroški posrednikov, vrednotenje rabljenih avtomobilov, upoštevanje rabata idr.) za carinske urade in za Sektor za preiskave GCU. Na druga vprašanja v zvezi s carinsko vrednostjo je bilo posredovanih več odgovorov carinskim uradom in podjetjem.

V prvem polletju je predstavljalo glavnino dela zbiranje in dopolnjevanje predpisov Skupnosti ter zbiranje in proučevanje pojasnil ter drugega gradiva v zvezi z zakonodajo Skupnosti. Na podlagi novih predpisov je bilo pripravljeno gradivo za seznanitev carinikov z zakonodajo Skupnosti s področja carinske vrednosti in predstavitev zakonodaje na seminarju.

Za tolmačenje zakonodaje Skupnosti je bilo za uporabnike pripravljeno pojasnilo za določanje carinske vrednosti pri zaporednih prodajah in pojasnilo o določanju carinske vrednosti lovskih trofejev. Pojasnili sta vezani na carinsko zakonodajo Skupnosti.

1.5.8 Poreklo blaga

V letu 2004 je bilo v naknadno preverjanje prejetih 152 zahtevkov oziroma 284 dokazil o poreklu (potrdil o prometu blaga EUR.1 in izjav na računih ali drugih odpremnih dokumentih) iz držav panevropske kumulacije porekla, iz Hrvaške, Makedonije, Bosne in Hercegovine ter Izraela. Vsi zahtevki so bili posredovani carinskim uradom v preverjanje. Tujim carinskim upravam navedenih držav je bilo v letu 2004 odgovorjeno glede 286 dokazil o poreklu. V postopku naknadnega preverjanja je bilo ugotovljeno, da je bilo 176 dokazil izdanih upravičeno, 48 dokazil neupravičeno, 57 dokazil pa je bilo izdanih delno neupravičeno. 5 dokazil o poreklu je bilo vročeno nazaj tujim carinskim upravam, ker so bila v Slovenijo poslana pomotoma.

V letu 2004 je bilo izdanih 5 dovoljenj za poenostavljeno potrjevanje porekla blaga. Poleg tega se je pričelo z izvajanjem postopka spremembe dovoljenj za poenostavljeno potrjevanje porekla blaga zaradi vstopa Republike Slovenije v EU. V letu 2004 je bilo zamenjanih 18 obstoječih dovoljenj z novimi dovoljenji, ki so izdana v skladu z zakonodajo Skupnosti. Dva zahtevka za spremembo dovoljenj sta bila odstopljena v predhodno obravnavo pristojnemu carinskemu uradu.

Na GCU je bilo v letu 2004 obravnavanih 40 predlogov zahtevkov za naknadno preverjanje 351 dokazil o poreklu blaga, od katerih je bilo v tujino poslanih 280 dokazil. V opozorilo in zaradi nepravočasnih in neustreznih odgovorov na zahteve je bilo tujim carinskim upravam poslanih 63 urgenc in dopisov. Iz tujine so bili prejeti rezultati preverjanja za 461 dokazil. Od teh je bilo neupravičeno oz. delno neupravičeno izdanih 259 dokazil (56 %), za katere je bil dan carinskim uradom predlog za naknadni obračun dajatev.

V letu 2004 je bilo največ razlogov za naknadna preverjanja na podlagi posledic rezultatov preteklih preverjanj (48 %), preverjenih informacij zunanjih subjektov (18 %) in na osnovi sporočil AM

(*Assistance Mutuel*), OLAF-a iz Bruslja (16 %). Največ dokazil o poreklu blaga je bilo poslanih v naknadno preverjanje avstrijskim, italijanskim in hrvaškim carinskim organom (66 %).

1.6 Skupna kmetijska politika

Za izvajanje postopka izvoza blaga, za katero se lahko pridobi izvozno nadomestilo, sta bili izdani dve navodili, in sicer:

- Navodilo o izvajanju izvoznega postopka za blago skupne kmetijske politike, št. 12/2004,
- Navodilo o ravnanju z uvoznimi dovoljenji za kmetijske izdelke, št. 14/2004.

V zvezi z izvajanjem uredbe o prehodnih določbah za nove članice EU glede trgovine z živilskimi proizvodi (uredbe št. 1972/2003) je potekalo sodelovanje pri pripravi zakona o popisu zalog in dajatvi na presežne zaloge določenih kmetijskih proizvodov in podzakonskih predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

Kontrolirana so bila poročila o predhodnih fizičnih pregledih, poročila o pregledu zamenjave blaga in deklaracije, po katerih se je izvažalo blago SKP. Statistika o zahtevanih izplačilih po posameznih tržnih redih za leto 2004 je v spodnji tabeli.

Sektor	Nadomestilo (v EUR)	%
12 Riž	4.635,70	0,12
13 Proizvodi iz žit	3.728,01	0,10
15 Teletina in govedina	63.685,51	1,70
16 Prašičje meso	410.675,29	10,95
18 Jajca	56.843,62	1,52
19 Mleko in mlečni izdelki	2.709.561,76	72,22
24 Sirupi in drugi izdelki iz sladkorja	25.579,31	0,68
30 Proizvodi, ki niso zajeti v prilogi I Rimske pogodbe	477.261,35	12,72
Skupaj	3.751.970,55	100,00

Pregled izplačanih izvoznih nadomestil

1.7 Prisilne izterjave

Tudi v letu 2004 je CURS dosledno izvajala postopke prisilne izterjave v skladu z določbami zakona o davčnem postopku. Podatki o skupnem znesku carinskega dolga in trošarin v letu 2004 v zadevah, za katere bi bilo potrebno uvesti postopek prisilne izterjave, skupni znesek dolga v letu 2004, ki je bil plačan po pozivu izterjevalca, skupni znesek dolga v letu 2004, za katerega je bil uveden postopek prisilne izterjave (PI), ter podatki o skupnem znesku obračunanega dolga v letu 2004, ki je bil v postopku prisilne izterjave uspešno (tudi delno) izterjan, so razvidni iz spodnje tabele.

Carinski urad	Prejete zadeve	Plačano po pozivu izter.	Uveden postopek PI	Uspešno izterjano
Brežice	605.390,00	605.390,00	0	0
Celje	6.963.426,80	309.093,64	4.964.990,00	14.056.847,47
Dravograd	11.496.537,50	4.627,50	11.487.218,00	7.230.041,48
Jesenice	11.651.242,00	121.200,00	11.569.042,00	1.018.720,00
Koper	28.819.167,00	10.842.313,00	19.813.994,00	7.275.810,00
Ljubljana	195.662.913,49	93.119.270,62	54.060.138,56	36.469.356,41
Maribor	32.442.051,24	5.964.306,16	31.599.985,66	35.262.034,66
Murska Sobota	839.492,76	683.195,88	65.629,75	68.073,00
Nova Gorica	5.718.265,64	290.572,82	4.477.612,10	4.796.988,47
Sežana	4.007.768,88	648.056,88	5.766.192,00	5.479.195,98
Skupaj	298.206.255,31	112.588.026,50	143.804.802,07	111.657.067,47

Prisilne izterjave po carinskih uradih

1.8 Sodelovanje pri pripravi predpisov

Med ključnimi predpisi za delovanje carinske službe, ki so bili sprejeti v letu 2004, je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 57/04, v nadaljevanju: ZCS). V postopku sprejemanja tega zakona je imela CURS ključno vlogo, saj je aktivno sodelovala v vseh fazah sprejemanja postopka, in sicer od priprave predloga zakona do medresorskega usklajevanja ter usklajevanja na vladi in njenih odborih ter v državnem zboru. Spremembe in dopolnitve navedenega zakona pomenijo predvsem nadaljevanje prizadevanj CURS po pridobitvi dodatnih pooblastil carinskih delavcev in s tem zagotoviti nadaljnjih pogojev za učinkovito delovanje službe in izenačitev slovenske carinske službe s carinskimi službami evropskih držav. Kljub temu da v zakonodajnem postopku ni bil sprejet predlog po vključitvi carinske službe med organe vodenja predkazenskega postopka po ZKP, so v spremenjenem ZCS le določena nekatera nova pooblastila carinskih delavcev, predvsem pravica do zadržanja in privedbe oseb ter pravica uporabe nekaterih prisilnih sredstev. Spremenjeni ZCS pomeni tudi formalno podlago za uvedbo inšpekcijskega nadzora po zakonu o inšpekcijskem nadzorstvu v carinsko službo, prav tako pa je spremenjeni ZCS usklajen z novo zakonodajo na področju državne uprave in javnih uslužbencev ter z novim zakonom o prekrških.

CURS je zelo aktivno sodelovala tudi pri pripravi Zakona o davčnem postopku (ZDavP-1), ki je bil sprejet 23. 4. 2004, ter številnih podzakonskih predpisov, ki so bili izdani na njegovi podlagi. Najpomembnejša novost tega zakona je ureditev medsebojne upravne pomoči med državami članicami EU pri pobiranju davkov in izmenjavi podatkov, s čimer je Slovenija uskladila svojo zakonodajo z evropskim pravnim redom. Predvidene oblike pomoči, za katere lahko zaprosi pristojni slovenski organ oziroma na katere se lahko nanaša prejeto zaprosilo organa druge države članice EU, so izmenjava podatkov, vročitev dokumentov, davčna izvršba in zavarovanje plačila davčne obveznosti.

V letu 2004 je Carinska uprava pripravila ali sodelovala pri pripravi 56 predpisov, ki se nanašajo na opravljanje nalog carinske službe. Najpomembnejši predpisi so bili zakon o izvajanju carinskih predpisov Skupnosti, zakon o carinski službi in zakon o davčnem postopku, pravilnik o EUL. Glavnina našega sodelovanja in dela na tem področju pa je bila posvečena vstopu Slovenije v EU.

Z vstopom v EU se je skoraj v celoti spremenila zakonodaja, saj je CURS začela neposredno uporabljati predpise Skupnosti, nacionalni predpisi pa so prenehali veljati. Velik napor je bil vložen v preučevanje predpisov Skupnosti in iskanje rešitev, kako te predpise najučinkoviteje izvajati ter seznaniti udeležence s spremembami. Skupaj z ministrstvi, zlasti Ministrstvom za finance, je carinska služba delo opravila dobro. Za delo carinikov in zaradi pravilnega izvajanja predpisov je bilo izdanih 28 navodil in pojasnil.

1.9 Kontrole in nadzor nad izvajanjem nalog carinske službe

1.9.1 Carinske deklaracije

Število sprejetih carinskih deklaracij se je v letu 2004 zmanjšalo skoraj za polovico glede na prejšnje leto. Vzrok za zmanjšanje je vstop Slovenije v EU ter s tem zmanjšanje uvoza in izvoza. Večina trgovinske izmenjave Slovenije poteka namreč z državami EU, kar ne predstavlja več uvoza ali izvoza, temveč notranjo trgovinsko izmenjavo. Podatki o notranji trgovini Skupnosti se zbirajo v sistemu intrastat.

URAD	POSTOPEK	2003		2004		indeks 2004/2003	
		ECL	postavk	ECL	postavk	ECL	postavk
LJ	izvoz	291.651	731.224	185.806	578.133	64	79
	uvoz	443.971	1.527.253	216.835	711.044	49	47
	uvoz zaradi izvoza	45.818	124.623	11.453	36.722	25	29
	skladiščenje	18.555	75.673	5.886	23.110	32	31
skupaj		799.995	2.458.773	419.980	1.349.009	52	55
CE	izvoz	83.639	222.167	55.439	175.947	66	79
	uvoz	57.443	154.526	32.292	74.511	56	48

URAD	POSTOPEK	2003		2004		indeks 2004/2003	
		ECL	postavk	ECL	postavk	ECL	postavk
	uvoz zaradi izvoza	17.133	28.695	3.206	4.924	19	17
	skladiščenje	1.712	3.989	1.093	2.157	64	54
skupaj		159.927	409.377	92.030	257.539	58	63
DG	izvoz	26.718	41.025	13.985	24.222	52	59
	uvoz	27.049	85.033	13.843	41.020	51	48
	uvoz zaradi izvoza	3.034	5.510	896	1.972	30	36
	skladiščenje	2.760	2.957	882	882	32	30
skupaj		59.561	134.525	29.606	68.096	50	51
MS	izvoz	25.194	54.580	15.136	38.936	60	71
	uvoz	20.642	67.771	10.315	30.837	50	46
	uvoz zaradi izvoza	5.804	20.866	2.057	8.949	35	43
	skladiščenje	370	1.064	85	213	23	20
skupaj		52.010	144.281	27.593	78.935	53	55
JE	izvoz	38.723	95.113	16.689	51.027	43	54
	uvoz	44.183	219.299	17.863	81.694	40	37
	uvoz zaradi izvoza	2.902	6.771	637	1.577	22	23
	skladiščenje	1.409	9.343	539	4.302	38	46
skupaj		87.217	330.526	35.728	138.600	41	42
KP	izvoz	21.433	55.224	18.832	46.627	88	84
	uvoz	36.850	159.273	23.390	89.974	63	56
	uvoz zaradi izvoza	3.723	11.160	956	3.266	26	29
	skladiščenje	1.181	1.876	658	1.089	56	58
skupaj		63.187	227.533	43.836	140.956	69	62
MB	izvoz	77.980	150.461	45.408	99.883	58	66
	uvoz	91.492	394.476	43.697	165.437	48	42
	uvoz zaradi izvoza	7.121	30.215	1.489	6.969	21	23
	skladiščenje	3.766	4.413	1.541	1.827	41	41
skupaj		180.359	579.565	92.135	274.116	51	47
NG	izvoz	54.529	94.296	30.638	65.186	56	69
	uvoz	86.466	277.372	34.217	107.254	40	39
	uvoz zaradi izvoza	10.196	14.607	2.194	3.107	22	21
	skladiščenje	1.403	2.361	541	882	39	37
skupaj		152.594	388.636	67.590	176.429	44	45
SE	izvoz	27.359	47.813	15.017	32.272	55	67
	uvoz	37.004	114.901	16.201	44.216	44	38
	uvoz zaradi izvoza	1.773	4.022	331	1.045	19	26
	skladiščenje	1.022	1.932	660	967	65	50
skupaj		67.158	168.668	32.209	78.500	48	47
BR	izvoz	0	0	17.496	47.740		
	uvoz	0	0	21.615	37.377		
	uvoz zaradi izvoza	0	0	226	399		
	skladiščenje	0	0	320	1.160		
skupaj		0	0	39.657	86.676		
Skupaj vse		1.622.008	4.841.884	880.364	2.648.856	54	55

Število dokumentov ECL in postavk po carinskih uradih in postopkih za leti 2003 in 2004

1.9.2 Naknadne kontrole

Kot vsako leto je CURS tudi v letu 2004 izvajala kontrole (zunanje in notranje kontrole ter strokovni nadzor), vendar zaradi priprav na vstop v EU v nekoliko zmanjšanem obsegu. Koordinacija kontrol je potekala na GCU in je zajemala:

- izdelavo smernic za pripravo načrta naknadnih kontrol. Pri pripravi smernic so sodelovali vsi sektorji GCU. Smernice so pripravljene na osnovi podatkov, dobljenih pri kontrolah dela carinskih uradov v predhodnem obdobju, poročanja in analiz opravljenih kontrol oddelkov za kontrolne zadeve ter predlogov posameznih carinskih uradov,
- izdelavo poročila o izvedenih kontrolah na osnovi polletnih poročil po uradih,
- analize izvajanja naknadnih kontrol oddelkov za kontrolne zadeve po posameznih carinskih uradih,
- koordinacijo kontrol z Davčno upravo na področju DDV in vračila DDV; v ta namen imata obe upravi dogovorjeno izmenjavo podatkov,
- obveščanje inšpekcij (fitosanitarne, veterinarske in zdravstvene inšpekcije, tržne inšpekcije).

Uvedba inšpekcij v carinsko službo in prilagoditev drugih kontrolnih služb v carinski upravi je pomenila prilagoditev zakonu o inšpekcijskem nadzoru. Carina ob carinjenju večine blaga ne pregleda, ampak se v postopek odločanja vključuje analiza tveganja, naknadno pa se izvajajo inšpekcijski pregledi v podjetjih.

Naknadne kontrole	leto 2002	leto 2003	leto 2004
Število kontrol v podjetjih	691	908	782
Doplačila (kontrole v podjetjih)	168.366.491,00	356.749.174,00	754.692.738,00
Doplačila (kontrole ECL v carinskih uradih)	198.085.951,00	1.030.725.109,00	4.395.673.439,00
Doplačila (skupaj)	366.452.442,00	1.387.474.283,00	5.150.366.177,00

Preglednica naknadnih kontrol v podjetjih

1.9.3 Kontrole carinskih deklaracij ob času carinjenja

Carinski zakonik v 68. členu določa, da lahko carinski organi zaradi preverjanja sprejetih carinskih deklaracij preverijo dokumente, ki se nanašajo na deklaracijo, in dokumente, ki so ji priloženi. Carinski organi lahko pregledajo blago in po potrebi vzamejo vzorce blaga zaradi analize ali podrobnega preverjanja. Zaradi lažjega spremljanja, uporabe metod analize tveganja in sorazmerne uporabe ukrepov kontrole carina spremlja preverjanja po posameznih vrstah preverjanja.

Legenda:

- a ni preverjanja
- b celovito preverjanje
- c preverjanje vseh listin
- d količinsko preverjanje
- e preverjanje uvrstitev v carinsko tarifo
- f preverjanje porekla blaga
- g preverjanje carinske vrednosti
- h odvzem vzorcev
- i druga preverjanja

	a	b	c	d	e	f	g	h	i
2002	66,22	0,84	16,96	3,73	3,04	3,73	3,44	0,05	4,81
2003	69,64	0,71	19,36	0,78	2,42	2,03	0,95	0,05	4,07
2004	51,79	2,55	33,77	0,64	2,92	2,11	0,56	0,05	5,62

Delež preverjenih carinskih deklaracij v %

1.9.4 Uvedba računalniških kontrol in poslovnih pravil za potrebe carinjenja

Za potrebe carinjenja uporablja carinska služba informacijski sistem EUCIS, ki vključuje za potrebe carinjenja vgrajena poslovna pravila. Poslovna pravila omogočajo ravnanje s carinsko deklaracijo izključno na način, ki je predhodno določen v strokovnem oddelku GCU. Tako ni možnosti napak zaradi pomot udeležencev postopkov in je preprečeno, da bi prišlo do zlorabe sistema. Skupina, ki je bila zadolžena za delo na področju poslovnih pravil, je v letu 2004 povsem na novo definirala poslovna pravila, prilagojena uporabi TARIC-a, računskemu modulu in carinskim postopkom, tako da je bilo do 31. 12. 2004 definiranih, vnesenih in testiranih 399 novih poslovnih pravil.

1.10 Intrastat

Intrastat je sistem, ki zagotavlja podatke o pretoku blaga med državami članicami EU. Z ukinitvijo mejnih carinskih postopkov se izgubi običajen vir podatkov o zunanji trgovini, tj. carinska deklaracija ali ECL. Države članice so dolžne z vstopom v EU poročati v okviru in po pravilih sistema intrastat.

Med CURS in Statističnim uradom RS je bil sklenjen dogovor, po katerem je carina prevzela naloge zajema podatkov o trgovinski izmenjavi med državami Skupnosti in Slovenijo, kar je osnova za pripravo podatkov notranje statistike ali intrastat. Zaradi odprave carinskih postopkov na meji z Italijo, presežka delavcev na tej meji in razpoložljivega prostora je CURS v Novi Gorici ustanovila skupino za zbiranje podatkov intrastat.

Največ dela je bilo v začetku leta 2004 z uvajanjem poročevalskih enot v pričetek poročanja, zlasti pri zagotovitvi vsega potrebnega za elektronsko poročanje. Opravljenih je bilo kar okrog 35000 telefonskih kontaktov, okrog 700 kontaktov pa po elektronski pošti. V zadnjem letu priprav je bilo izvedenih okrog 70 predavanj, ki se jih je udeležilo približno 6000 udeležencev. Opravljene so bile še zadnje izboljšave in popravki informacijske podpore intrastatu. Aplikacija za vodenje intrastata, ki omogoča visoko raven avtomatizacije in podpore tako podjetjem, ki poročajo, kot tudi carinskim delavcem, sodi v sam vrh med članicami EU. V sistem intrastata je zavezanih poročati okrog 5500 podjetij, ki mesečno pošljejo okrog 200.000 postavk. Izkušnje prvih desetih mesecev so nad pričakovanji, saj poročajo praktično vsa podjetja. Odstotek podjetij, ki ne poročajo, je komaj 0,3 %, kar uvršča Slovenijo v sam vrh, saj je kar običajno, da v drugih državah ne poroča 10 % in več podjetij.

V oddelku je konec leta 2004 delalo 28 delavcev, kar je glede na obseg dela malo, saj zahteva število 200000 postavk mesečno veliko truda za obdelavo, kontrole in popravke. V bodočnosti, zlasti pa po vključitvi Hrvaške v EU, bo potrebno število delavcev povečati, saj lahko sedaj opravi carina kontrolo in popravke komaj kakih 10 % izločenih postavk.

Največ podatkov dobi CURS po elektronski poti; natančneje se to vidi iz spodnje tabele, kjer so prikazani podatki za poročevalski mesec november 2004 (približno enaki podatki so za ostale mesece). Približno polovica podjetij poroča sama, približno polovica pa s pomočjo tretjih oseb, deklarantov.

število obrazcev/postavk			Odpreme		Prejemi	
	št.	%	št.	%	št.	%
x 400 obrazci	12612	78,65%	3415	78,87%	9197	78,57%
spletni obrazci	2346	14,63%	619	14,30%	1727	14,75%
papirni obrazci	1078	6,72%	296	6,84%	782	6,68%
x400 postavke	156994	79,44%	21538	81,03%	135456	79,20%
papirne postavke	6070	3,07%	785	2,95%	5285	3,09%
spletne postavke	34554	17,49%	4257	16,02%	30297	17,71%
skupaj obrazcev	16036	100%	4330	100%	11706	100%
skupaj postavk	197618	100%	26580	100%	11706	100%

Poročanje podjetij v sistem Intrastat v novembru 2004

1.11 Upravni postopek

Carinska uprava je za leto 2004 pripravila poročila o opravljenih upravnih postopkih in o zaostankih pri odločanju v upravnih stvareh na prvi stopnji. V letu 2004 je carina opravila obnovitev razvidov odločanja. Predlagane so bile spremembe in dopolnitve veljavnega razvida odločanja o upravnih zadevah po veljavni materialno pravni zakonodaji. Pripravljen je bil katalog upravnega postopka v skladu s sklepom Vlade RS št. 016-05/2001-12. Katalog upravnih postopkov za področje carin in trošarin je bil pripravljen v sodelovanju s sektorji in carinskimi uradi, ki vodijo upravne postopke in odločajo o upravnih stvareh na prvi stopnji. Skupno število rešenih stvari v letu 2004 je bilo 961463, skupno število nerešenih stvari pa 3492.

Število upravnih stvari glede na postopek	Na zahtevo stranke - I		Po uradni dolžnosti - II		Skupaj I in II
	Skrajšani ugotovitveni postopek	Posebni ugotovitveni postopek	Skrajšani ugotovitveni postopek	Posebni ugotovitveni postopek	
neresjenih upravnih stvari prenesenih iz preteklega poročevalnega obdobja	58	1514	17	1701	3290
vrnjenih v ponovni postopek z odločbo organa druge stopnje, upravnega oz. ustavnega sodišča	2	77		250	329
število upravnih stvari, zajetih v poročevalnem obdobju	38241	906383	227	15467	960318
število odstopljenih zahtev	4	517			521
število zavrženih zahtev	1	402			403
število ustavljenih upr. post.	13	201		383	597
število zavrnjenih zahtev	6	1011			1017
število ugodenih zahtev	39308	899409			938717
rešenih v zakonitem roku	39311	898744	238	20407	958700
rešenih po prekoračitvi zak. roka	23	3182	2	2336	5543
skupno rešenih v por. obdobju	39337	902166	240	19720	961463
skupno nerešenih na koncu por obdobja	118	1915	8	1451	3492
število nerešenih ali neodstopljenih pritožb, prenesenih iz preteklosti	14	44		106	164
skupno število vseh pritožb	28	138	0	1284	1450
zavrženih pritožb na prvi stopnji		1		39	40
nadomeščenih odločb z odločbo organa prve stopnje		17		12	29
rešenih pritožb na prvi stopnji	2	16		31	49
pritožb odstop. organu druge stopnje		74		1075	1149
neresjenih ali neodstopljenih pritožb na koncu poročevalnega obdobja		41		147	188
neresjenih upravnih izvršb oziroma izvršb za nedenarne obveznosti in vlog za prisilitev, prenesenih iz preteklega poročevalnega obdobja			12	3076	3088
upravnih izvršb oziroma izvršb za nedenarne obveznosti, začelih v poročevalnem obdobju in vloženih vlog za prisilitev				892	892
izdanih sklepov o dovolitvi izvršbe				431	431
ustavljenih post. upravne izvršbe				619	619
izdanih sklepov v postopku izvršbe s prisilitvijo				44	44
izdanih sklepov v zakonitem roku v upravni izvršbi			12	487	499
izdanih sklepov po preteku zakonitega roka v upravni izvršbi				122	122
rešenih upravnih izvršb oziroma izvršb za nedenarne obveznosti in vlog za prisilitev			12	1656	1668
število nerešenih upravnih izvršb oziroma izvršb za nedenarne obveznosti in vlog za prisilitev na koncu poročevalnega obdobja				2312	2312

Poročilo o delu pri odločanju v upravnih stvareh na prvi stopnji za leto 2004

2 Višja raven zaščite družbe

2.1 Inšpekcijski pregledi

V letu 2004 je bilo izvedenih 221 inšpekcijskih pregledov v različnih podjetjih in pri samostojnih podjetnikih. Na podlagi ugotovitev inšpekcijski pregledov je bilo vloženih 1.485 predlogov za naknadni obračun uvoznih in drugih dajatev v višini 249.346.120 SIT, zaseženo blago v vrednosti 746.130 SIT ter podanih 303 predlogov za uvedbo postopka o prekršku in 2 predloga kazenskih ovadb.

Leto	2003	2004
Št. inšpekcijskih pregledov	151	221
Št. predlogov za naknadni obračun	756	1485

Vrednost doplačil	292.495.527	249.346.120
Vrednost zaseženega blaga	9.560.000	746.130
Št. predl. za uvedbo post. o prekršku	124	303
Št. podanih kazenskih ovadb	2	2

Številčni pregled opravljenih inšpekcijskih pregledov

Inšpekcijski pregledi so bili na področju omejitev in prepovedi usmerjeni v ugotavljanje nepravilnosti pri prometu z vojaškim orožjem in opremo, pri izvozu blaga z dvojno rabo in prometu s predhodnimi sestavinami. Na področju zaščite finančnih interesov Republike Slovenije so bili inšpekcijski pregledi usmerjeni v ugotavljanje nepravilnosti pri prijavljanju carinske vrednosti, preferencialne obravnave in uvrščanja v kombinirano nomenklaturo pri sprostitvi blaga v prost promet, nezakonito vnesenem carinskem blagu na carinsko območje RS ter nepravilnostih na področju potrjevanja potrdil za vračilo DDV. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih v zvezi s ponarejenimi potrdili o prometu blaga (tekstil iz Turčije), nepravilno izrabo kvot z liste D, nepravilnim vključevanjem stroškov in izdatkov iz 20. člena CZ v carinsko vrednost uvoženega blaga (licenčnine, prevozní stroški, manipulativni stroški), nepravilnim vštevanjem stroškov in izdatkov v davčno osnovo ob uvozu (stroški posredovanja, stroški zastopanja), nenamensko uporabo mineralnih olj ter vnosom in registracijo osebnih vozil na podlagi ponarejenih EUL. Poleg tega so bili odkriti tudi dvojni računi za uvoženo blago, s katerimi se je doseglo plačilo uvoznih dajatev v nižjem znesku.

2.2 Nezakonit vnos in iznos prepovedanih drog

Zmanjševanje ponudbe prepovedanih drog je pomemben element pri reševanju problematike prepovedanih drog. Na tem področju lahko carinska služba naredi veliko. S primernim delom, opremo in sodelovanjem z drugimi organi pregona, ki prav tako delujejo na tem področju, lahko carinska služba prispeva svoj delež v boju zoper nezakonito trgovino z drogami.

Število zasegov in zasežene količine prepovedanih drog v Sloveniji so v porastu. Pri tem velja posebej omeniti, da sta se v letu 2004 povečala število zasegov in količina zaseženih prepovedanih drog tudi v državah, ki se nahajajo na t. i. balkanski poti, po kateri se odvija ilegalni promet heroína iz držav jugovzhodne Evrope v srednje- in zahodnoevropske države. Zaskrbljujoče je dejstvo, da se po balkanski poti tihotapi tudi kokain, ki običajno prihaja iz južne Amerike.

Skupno je bilo odkritih 18 poskusov tihotapljenja drog. Največ zasegov prepovedanih drog je bilo na mejnih prehodnih s Hrvaško. Poleg tega je carinska služba v dveh primerih, ko je bilo zaseženih 24,09 kg heroína, nudila asistenco policijih.

Prepovedana droga	2002	2003	2004
heroin	58,64kg	65,57kg	56,66kg
marihuana	854,44 kg	60,35 kg	3,85 kg
hašiš	0,02 kg	0,07 kg	7,57 kg
kokain	0	0,01	118,10 kg
tablete (ekstazi in druge)	533 kos	121 kos	1235 kos + 20 ml
mataafetamin	0	0	0,54 kg

Primerjava zaseženih drog po letih

2.3 Nezakonit vnos orožja, cigaret in drugega blaga

Tihotapljenje orožja in streliva preko Slovenije še vedno teče. Odkritih je bilo 22 poskusov tihotapljenja orožja in streliva čez državno mejo, predvsem v osebnih vozilih. Tako so bili odkriti 4 ampule solzivca, 3 avtomatske puške, 5 nabojnikov, 1 plinska gumijevka, 3 plinske pištole, 2 puški, 1 revolver, 5 samokresov in 248 kosov različnega streliva.

Na področju preprečevanja tihotapljenja cigaret je opazen bistven porast tako števila zasegov kakor tudi količine zaseženih cigaret. V 136 primerih so tako zasegli 25.308.380 kosov tihotapljenih cigaret v skupni vrednosti 645.055.051 SIT.

Tihotapljenje zaščitene ali ogrožene vrste živali je bilo razmeroma pogosto. Carinska služba je odkrila 59 primerov poskusa tihotapljenja zaščitene ptice ali drugih vrst in zasegla 4303 različnih vrst ptic, koral, polžev, glav aligatorjeva, slonovih oklov in kaktusov.

Odkriti je bilo 6 deviznih prekrškov, pri čemer so bila začasno zasežena plačilna sredstva v vrednosti 480.479.438 SIT.

Na področju zaščite kulturne dediščine so delavci carinske službe v enem primeru preprečili iznos 10 umetniških slik.

Poleg blaga, ki je zavezano omejitvam in prepovedim, je bilo v 111 primerih zaseženo tudi komercialno blago v skupni vrednosti 113.513.559 SIT ter podanih prav toliko predlogov za uvedbo postopkov o prekršku.

2.4 Prekrški

V letu 2004 je bilo pri carinskih uradih Carinske uprave Republike Slovenije vloženi 976 predlogov za vodenje postopkov zaradi prekrškov po carinskem zakonu, zakonu o trošarinah in zakonu o carinski službi. 542 nerešenih zadev je bilo prenesenih iz prejšnjega leta. Od skupnega števila je bilo rešenih 1215 zadev, 22 predlogov je bilo zavrnjenih ali zavrženih, 2 predloga pa sta bila odstopljena drugim organom. V 874 zadevah je bila izdana kazenska odločba, 317 postopkov pa je bilo ustavljenih. Na dan 31. 12. 2004 so bile na vseh carinskih uradih še 303 nerešene zadeve.

2.5 Referati za zatiranje tihotapstva

Sodobni trendi v mednarodni menjavi zahtevajo hiter in enostaven pretok blaga in ljudi. Tem zahtevam je v letu 2004 sledila tudi carinska služba. Številne akcije poostrelega nadzora nad prevoznimi sredstvi, blagom, osebami in namensko uporabo mineralnih olj, ki so jih delavci enot za zatiranje tihotapstva (EZT) opravljali skupaj s policisti, so dale dobre rezultate ter poglobile plodno in uspešno sodelovanje med službama. Delavci EZT so sodelovali tudi v akcijah, ki so jih organizirale inšpekcijske službe (tržna, prometna, davčna, delovna ...).

Tako so referati za zatiranje tihotapstva izvedli 609 akcij poostrelega nadzora, od tega 427 na mejnih prehodih drugih CU, 135 akcij v sodelovanju z policijo, 31 akcij v sodelovanju s prometnim inšpektoratom, 6 akcij v sodelovanju s tržno inšpekcijo ter 5 akcij v sodelovanju z oddelki za preiskovalne zadeve. Poleg tega so nudili tudi 27 asistenc carinskim uradom in policijskim uradom. Odkritih je bilo 36 prirejenih mest za skrivanje blaga v prevoznih sredstvih in 78 dostopov do blaga brez poškodovanih carinskih oznak. Referati za zatiranje tihotapstva so izrekli 723 mandatnih kazni v skupni vrednosti 21.398.000 SIT.

2.6 Vpeljava novih sistemov za boj proti carinskim zlorabam

Z vstopom Slovenije v ES je dobil preiskovalni sektor nove naloge predvsem s področja obvladovanja tveganja z uvedbo sistema analize tveganja pri postopku carinjenja v okviru CURS ter koordinacijo in upravljanje sistema AFIS ter podsistemov (EWS-Customs Marinfo, Marsur Consur, Yachtinfo, Ciginfo). Potrebno je bilo zagotoviti učinkovito in hitro analiziranje, ukrepanje in obveščanje nacionalne kontaktne točke AFCOS o prejetih AM-sporočilih, ki se nanašajo na nepravilnosti pri carinskih postopkih finančne in nefinančne narave, upravljanje in koordinacijo RIF-ov (Risk Information Form), s pomočjo katerih se carinske uprave obveščajo o tveganih področjih, upravljanje in koordinacijo OWNRES, s pomočjo katere države članice obveščajo Komisijo o ugotovljenih nepravilnostih in goljufijah na področju tradicionalnih lastnih sredstev, upravljanje in koordinacijo

sistema CIS in CIS BQT ter pripravo in upravljanje računalniško podprte evidence za podatke prekrškovnega organa.

2.7 Kontrola namenske uporabe mineralnih olj

V letu 2004 so bile kontrole namenske uporabe pogonskih goriv v motornih vozilih izvedene na celotnem območju države. V ta namen je bilo v dogovoru in ob sodelovanju različnih policijskih enot (prometne policije, specializirane enote za nadzor prometa) 78 skupnih akcij. Skupno delo in rezultati so popolnoma upravičili tak način sodelovanja in skupnega dela.

Skupno je bilo opravljenih 6147 kontrol namenske uporabe pogonskih goriv. Odkritih je bilo 449 primerov nenamenske uporabe goriva, kar predstavlja 7,3 % vseh kontrol. Kršitve so ugotovljene pri 395 fizičnih osebah (občanih) in 54 pravnih osebah (d. o. o. in d. d.). Vozil z domačo registrsko oznako je bilo 348, s tujo registrsko oznako pa 101.

Carinska uprava RS je poleg poostrelega rednega carinskega nadzora izvoza blaga z dvojno rabo in prometom z vojaškim orožjem in opremo obravnavala 7 primerov suma kršitve področne zakonodaje. V enem primeru je bila ugotovljena kršitev zakona o nadzoru blaga z dvojno rabo.

2.8 Kulturna dediščina

Z ministrstvom za kulturo je CURS sodelovala pri pripravi pravilnika o postopku za izdajo dovoljenj za izvoz in iznos predmetov kulturne dediščine, ki opredeljuje carinski nadzor nad dovoljenji za izvoz kulturne dediščine in izdajo izvoznih dovoljenj v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 3911/92 o izvozu predmetov kulturne dediščine. Za namene izvajanja teh predpisov s strani carinskih organov je bil izdan katalog ukrepov. Na konferenci o izvozu kulturne dediščine v Rotterdamu se je pojavila nova zahteva oz. novo področje nadzora carinskih organov: uvoz kulturne dediščine, ki v EU trenutno ni urejen. Ustanovljena je medresorska skupine VARDED (varstvo dediščine), katere članica je tudi slovenska carina.

2.9 Blago z dvojno rabo

Po vstopu v EU je bila ustanovljena komisija za nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo, v kateri ima carina člana. Ustanovljena je za izdajanje mnenj o zahtevkih izvoznikov za izdajo dovoljenj Ministrstva za gospodarstvo in za informiranje o zavrnitvah teh dovoljenj v Sloveniji in EU. Poleg tega obvešča člane o novostih in spremembah na tem področju.

2.10 Varnost proizvodov

Na intranetu je posebna rubrika Obvestila RAPEX, v katerem se nahajajo obvestila, poslana s strani nacionalnega koordinatorja za neživilske proizvode o zavrnjenih proizvodih na trgu EU. Namen teh obvestil je obveščati carinske organe, da so določeni proizvodi nevarni ali neskladni z »direktivami novega pristopa«. Ker gre za novo področje nadzora carinskih organov po uredbi 339/93, so v katalogu ukrepov natančno opredeljena izvajanja carinskega nadzora po posameznih področjih, kot so električna oprema, stroji, igrače, zdravila, medicinski pripomočki in podobno.

2.11 Zaščita ogroženih vrst CITES

Zaradi določitve dovoljenih mejnih prehodov za prenos osebkov CITES je bil na ARSO poslan seznam mejnih prehodov, ki ga je ta poslala komisiji v EU zaradi objave v UL ES serije C. Napotke za ravnanje carinskih organov z dokumenti (dovoljenji, potrdili) je CURS objavila v katalogu ukrepov. Poročanje o kršitvah na področju konvencije CITES in kulturne dediščine še vedno poteka za vsako trimesečje. Carina je prejela v uporabo od ARSO šest čitalcev za osebke CITES, namenjenih glavnim mejnim prehodom, mejnim kontrolnim točkam, s katerimi carina nadzira uvoz in izvoz zaščitene vrste.

2.12 Ozonski plašč

V katalogu ukrepov so bila objavljena navodila za ravnanje carinskih delavcev. Zaradi obveznega poročanja Komisiji je bila pripravljena akcija nadzora določenih izdelkov, ki lahko vsebujejo ozonu škodljive snovi.

2.13 Odpadki

Pripravljen je bil katalog ukrepov za carinike v skladu s konvencijami (baselsko, montrealско, stockholmsko, rotterdamsko).

2.14 Orožje, strelivo, eksplozivi

Pripravljeno je novo navodilo o zasegu carinskega blaga na podlagi ukrepov policije. Področje za orožje in strelivo je bilo vneseno v nacionalni TARIC na osnovi zakonov o orožju in o obrambi. Na osnovi zakona o eksplozivih je bilo v nacionalni TARIC dodano področje eksplozivov.

2.15 Zdravstveno varstvo rastlin

Carina je v dveh delovnih skupinah, ki obravnavata področje zdravstvenega nadzora rastlin. Prva je projektna skupina za pripravo strokovnih podlag za novelo zakona o zdravstvenem varstvu rastlin, kjer so delavci CURS aktivno sodelovali pri spremembah zakonodaje (ZZVR) in novih nalogah carinskih organov. Druga projektna skupina je bila za zdravstveno varstvo lesa in lesenega pakirnega materiala, kajti po novem bodo carinski organi prevzeli nadzor nad embalažnim lesom, in sicer tam, kjer ni fitosanitarnih inšpektorjev. Za namene izvajanja predpisov s strani carinskih organov je bil izdan katalog ukrepov za krmo, sadje in zelenjavo.

2.16 Zdravstveno varstvo živali

Pripravljen je bil katalog ukrepov na osnovi:

- pravilnika o veterinarskih pregledih proizvodov pri vnosu na teritorij EU iz tretjih držav, ki določa način veterinarskih pregledov proizvodov pri vnosu na področje EU;
- pravilnika o veterinarskih pregledih živali pri vnosu na teritorij EU iz tretjih držav, ki določa način veterinarskih pregledov živali pri vstopu na teritorij EU;
- uredbe Komisije (ES) št. 745/2004 o ukrepih pri uvozu proizvodov živil živalskega izvora za osebno uporabo in uredbe 998/03 za nekomercialne premike hišnih živali.

Na določene mejne prehode je carina prejela od VURS kot pristojnega organa 28 čitalcev za izvajanje pregledov hišnih živali, ki imajo vstavljen identifikacijski mikročip. Živali in proizvodi živalskega izvora so vneseni v podatkovno zbirko TARIC.

2.17 Zdravstveni nadzor

Izvajanje nadzora uvoza živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, ter nadzora nad uvozom živil po posebnih predpisih (oreški, smokve ... in počernobilske uredbe) je opisano v katalogu ukrepov.

2.18 Zaščita pravic intelektualne lastnine

Na tem področju je začela veljati nova zakonodaja: uredba Sveta 1383/03 ter izvedbena uredba Komisije 1891/04. Uporabljati sta se začeli 1. 7. 2004. Tako kot že v letu 2003 je CURS tudi v letu 2004 posvetila temu področju posebno pozornost, saj je ponarejanje blagovnih znamk in drugo kratenje pravic intelektualne lastnine v velikanskem porastu povsod po svetu.

V letu 2004 je CURS zaradi suma kratenja intelektualne lastnine zadržala naslednje vrste in količine blaga:

- alkoholne pijače: 855.363 steklenic;
- mobilni telefoni, ohišja, baterije, polnilci: 31.116 kosov;

- majice: 11.576 kosov;
- športni copati: 690 kosov;
- ročne ure: 8 kosov.

Ena pošiljka (majice) je bila zadržana na mejnem prehodu Obrežje, ročne ure pa na letališču Brnik. Ostalo blago je bilo zadržano v Luki Koper, kamor je prispelo iz Kitajske in je tudi kitajskega izvora. Vsi postopki so trenutno še v teku. To pomeni, da je imetnik pravice vložil tožbo zoper domnevnega kršitelja, sodba pa še ni bila izdana. Če bo imetniku pravice uspelo dokazati kratenje njegovih pravic, bo zaseženo blago uničeno pod carinskim nadzorom.

Glede blaga, ki je bilo zadržano v preteklih letih, je bilo v letu 2004 izdanih šest sodb, s katerimi je bilo ugodeno imetnikom pravic, zato se je blago pod carinskim nadzorom uničilo. Večina sodb je bila izdana, ker tožena stranka (domnevni kršitelj) ni podala odgovora na tožbo ali pa je priznala tožbeni zahtevek, da je blago ponarejeno. V zvezi z blagom, ki je bilo zaseženo v preteklih letih, je v reševanju na sodišču še 24 tožb, s katerimi poskušajo različni imetniki pravic domnevnim kršiteljem dokazati, da je bila njihova pravica kratena. Poleg tožb na civilnem sodišču je v teku še pet zadev pri upravnem sodišču, kjer so bile vložene tožbe domnevnih kršiteljev zoper upravne akte Generalnega carinskega urada ali carinskih uradov oziroma izpostav. Do sedaj so bile vse vložene tožbe zavrnjene oziroma ena zavržena (le v enem delu), vendar odločitve sodišča niso pravnomočne, saj še niso izčrpana vsa pravna sredstva.

2.19 Prepovedi in omejitve in podatkovna zbirka TARIC

Pripravljeni so bili podatki, na podlagi katerih so bili v podatkovno zbirko TARIC vneseni nacionalni ukrepi s področja prepovedi in omejitev, in sicer:

- eksplozivi (EKU-I): področje eksplozivov je bilo dodano na osnovi Zakona o eksplozivih (Uradni list RS, št. 96/02) za uvoz in izvoz;
- orožje (ORU-I, VOU-I) in strelivo: področje orožja in streliva je bilo vneseno na osnovi Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 61/00) in Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 82/94) – tako za uvoz kot izvoz;
- fitofarmacevtska sredstva (FFS) so bila vnesena na osnovi Zakona o FFS (Uradni list RS, št. 11/01) in Seznama o registriranih FFS (Uradni list RS, št. 30/03), ki se stalno spreminja, samo pri uvozu;
- mamila in psihotropne substance (MPU-I): ukrep omejitve pri uvozu in izvozu je bil za mamila in psihotropne substance dodan na podlagi Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (Uradni list RS, št. 108/99) in Uredbe o razvrstitvi prepovedanih drog (Uradni list RS, št. 49/00);
- proizvodi živalskega izvora (PŽI): ukrep omejitve pri vnosu proizvodov živalskega izvora je bil pripravljen na podlagi Pravilnika o veterinarskih pregledih proizvodov pri vnosu na teritorij EU iz tretjih držav (Uradni list RS, št. 74/03);
- živali (VPŽ): ukrep omejitve pri vnosu živali je bil pripravljen na podlagi Pravilnika o veterinarskih pregledih živali pri vnosu na teritorij EU iz tretjih držav (Uradni list RS, št. 93/03).

3 Olajševanje pretoka blaga in potnikov

Delo je bilo v prvi polovici leta 2004 v znamenju intenzivnih priprav na vstop Republike Slovenije v EU. Zaradi pogojev iz pristopne pogodbe, v skladu s katerimi so lahko dovoljenja za izvajanje poenostavljenih postopkov veljala še po 1. 5. 2004 le pod pogojem, če so bila usklajena z zakonodajo EU, je bilo potrebno prenoviti nekatera dovoljenja za poenostavljene postopke.

S primerjavo prejšnje slovenske carinske zakonodaje in ustrezne evropske zakonodaje je bilo ugotovljeno, da je bil del dovoljenj za poenostavljene postopke vsebinsko že usklajen z evropsko zakonodajo. Dovoljenja, ki so bila neusklajena z zahtevami evropske zakonodaje, so bila:

- dovoljenja za hišno carinjenje pri uvozu v kombinaciji z dovoljenjem za pooblaščenega prejemnika in dovoljenja za pooblaščenega pošiljatelja (neusklajenost zaradi zahteve evropske zakonodaje, da morajo pooblaščen prejemniki in pošiljatelji v okviru novega tranzitnega sistema Skupnosti, tj.

NCTS /New Computerised Transit System/, komunicirati s carinskimi organi z uporabo sistema za računalniško izmenjavo podatkov);

- dovoljenja za uporabo skupnega zavarovanja v tranzitnih postopkih (neusklajenost zaradi zahteve o veljavnosti instrumentov zavarovanja za carinski dolg na celotnem carinskem območju Skupnosti).

Navedena dovoljenja so bila izdana do 1. 5. 2004, tako da so lahko vsi imetniki dovoljenj nemoteno izvajali poenostavljene carinske postopke tudi po vstopu v EU.

Prenova vseh ostalih dovoljenja za poenostavljene postopke, ki sicer izpolnjujejo pogoje iz evropske zakonodaje, potrebne pa so bile določene tekstualne prilagoditve (dovoljenje za hišno carinjenje pri izvozu, dovoljenja za poenostavljeni postopek prijavljanja), je bila začeta ob vstopu v EU in bo zaključena do 1. 5. 2005.

3.1 Izvajanje poenostavitev

Zaradi prenove dovoljenj za poenostavljene postopke so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- pisno informiranje imetnikov dovoljenj o vplivu sprememb zakonodaje na dovoljenja,
- posredovanje bistvenih informacij o spremembah dovoljenj podjetjem preko spletne strani CURS,
- izobraževanje carinikov,
- sprememba obrazcev zahtevkov za poenostavitve in objava obrazcev na spletni strani.

Vrsta dovoljenja	Število v 2004	Spremenjeno zaradi EU	Nova
OZ za opustitev zavarovanja v tranzitnih postopkih	1		1
PO dovoljenje pooblaščenega pošiljatelja	16	13	3
SZ za uporabo skupnega zavarovanja v tranzitnih postopkih	103	103	
HI dovoljenje za hišno carinjenje pri izvozu	167	139	28
HU in PR za hišno carinjenje in status pooblaščenega prejemnika	118	111	7
PU – dovoljenje za poenostavljeno prijavljanje pri izvozu	39	30	9
PI – dovoljenje za poenostavljeno prijavljanje pri uvozu	59	46	13
Skupaj	503	339	164

Število in vrsta izdanih dovoljenj za izvajanje poenostavljenih postopkov in tranzit v letu 2004

Vrsta akta	število
D22 – odločba o razveljavitvi dovoljenja po uradni dolžnosti	18
D21 – odločba o razveljavitvi dovoljenja na zahtevo stranke	15
D17 – sklep o popravku dovoljenja po uradni dolžnosti	16
D16 – sklep o popravku na zahtevo stranko	1
D12 – odločba o spremembi dovoljenja po uradni dolžnosti	62
D10 – odločba o spremembi dovoljenja na zahtevo stranke	106
D07 – sklep o ustavitvi postopka	4
SKUPAJ	222

Število in vrsta drugih izdanih aktov s področja poenostavitev v letu 2004

3.1.1 Vključitev v mednarodne projekte

Na mednarodnem področju se je carina vključila v pripravo skupnega evropskega dovoljenja za izvajanje poenostavljenih postopkov (SEA) in v pilotni projekt Komisije »pooblaščen gospodarski subjekt« AEO.

Aprila 2004 so se na pobudo avstrijske carinske uprave začele aktivnosti v zvezi s sklenitvijo sporazuma o izvajanju enotnega evropskega dovoljenja s področja hišnega carinjenja pri uvozu. Na podlagi sklepa vlade z dne 28. 10. 2004 so se začela pogajanja o sklenitvi tega sporazuma. Sporazum bo predvidoma podpisan v prvi polovici leta 2005.

Od 2. 3. 2004 je CURS vključena v delo projektne skupine o pooblaščenem gospodarskem subjektu (Authorised Economic Operator – AEO). Pravni okvir za delo projektne skupine je predlagani 5.a člen Carinskega zakonika, ki uvaja nov institut pooblaščenega gospodarskega subjekta.

3.1.1.1 Zastopanje v carinskih zadevah

5. člen Carinskega zakonika določa, da lahko država članica omeji pravico zastopanja na osebo, ki ima sedež na ozemlju države članice, če gre za poklicnega zastopnika. V zakonu o izvajanju carinskih predpisov Skupnosti je določeno, da mora poklicni zastopnik zaposlovati ali imeti sam poseben strokovni izpit in ustrezno šolsko izobrazbo. Osebi, ki izpolnjuje ta pogoja, izda GCU licenco, zastopniku pa dovoljenje za opravljanje poslov zastopanja. V letu 2004 so bili na GCU pripravljene ustrezne učne vsebine in programi, da bodo v naslednjem letu organizirani izpiti. V skladu s predpisi je bilo v letu 2004 izdanih:

- 15 dovoljenj za opravljanje poslov zastopanja v carinskih zadevah,
- 117 licenc za opravljanje poslov zastopanja v carinskih zadevah.

Osebe, ki jim je bila izdana licenca, bodo morale v roku enega leta po pridobitvi licence opraviti poseben strokovni izpit.

3.2 Tranzitni postopek

Na področju tranzitnega postopka je prišlo v preteklem letu do velikih sprememb, saj je carina prešla na računalniško podprt tranzitni postopek (NCTS), brez uporabe papirnatega izvoda enotne upravne listine. V ta namen je bila uvedena aplikacija MCC, ki omogoča avtomatsko spremljanje zavarovanja v tranzitnem postopku.

3.2.1 Uvedba skupnega zavarovanja

Uvedba skupnega zavarovanja v tranzitnem postopku se je začela 1999, konec leta 2002 pa se je pričela izdaja dovoljenj za uporabo skupnega zavarovanja v novi internetni aplikaciji. Ker je bil uveden NCTS z nadaljnjo fazo avtomatizacije tranzita je CURS v letu 2004 prešla na avtomatsko upravljanje zavarovanj, za kar je bilo potrebno:

- namestiti aplikacijo za upravljanje z zavarovanji, imenovano GMS, v kateri se vodijo podatki o sprejetih garancijah v tranzitnem postopku, ter seznaniti carinske delavce z novim sistemom;
- prenesti/prepisati podatke za vse garancije iz CIS-a v aplikacijo GMS;
- izdati 81 dopolnitev dovoljenj;
- obvestiti glavne zavezance o novem sistemu zavarovanja in jih pozvati, da sporočijo dostopno kodo ali kodo, s katerimi bodo vstopali v sistem. Obstoječa potrdila o zavarovanju so morali vrniti krajevno pristojnim carinskim uradom;
- glavnim zavezancem poslati nova potrdila o skupnem zavarovanju in nove evidenčne številke zavarovanj;

Zaradi obveščanja udeležencev v postopkih ter za njihovo pripravo na uporabo NCTS in sistema zavarovanj ob vstopu v EU je bilo organiziranih več sestankov in predstavitev, kjer so bili podrobneje predstavljeni novi tranzitni postopki, novi sistem zavarovanj in zakonodaja.

3.2.2 Uvedba MCC in povezave z drugimi aplikacijami za podporo postopkov

Računalniški program z imenom MCC (Minimal Common Core) za izvajanje tranzita je bil dan v produkcijo 1. 5. 2004. V letu 2004 so bile izvedene nadaljnje aktivnosti za uvedbo faze MCC 3.2.1. Ta faza je bila uspešno uvedena 23. 12. 2004, v skladu z načrtom Komisije. Poleg tega je bila izgrajena avtomatska povezava med MCC in carinskim informacijskim sistemom EUCIS, za kar je bilo potrebno pripraviti:

- šifrate za nemoteno delovanje sistema EUCIS in nadzora. V modulu »Nadzor« je bilo zaradi tega in sprememb postopkov opravljenih približno 350 sprememb;
- računalniško izmenjavo podatkov med carino in zunanjimi subjekti.

Avtomatizacija postopkov in spremljanje blaga se nadaljuje z uvedbo projektov Komisije ECS (Export Control System) in AES (Automated Export System), ki sta projekta avtomatizacije izvoznega postopka in kontrole sistema izvoza.

3.2.3 Centralna tranzitna pisarna

Centralna tranzitna pisarna, ki skrbi za delovanje tranzitnega postopka NCTS v Sloveniji je bila ustanovljena kot oddelek za tranzit v Carinskem uradu Nova Gorica, ki zaposluje 29 carinskih delavcev. Glavne naloge Oddelka za tranzit so:

- postopki prejemanja potrditev o zaključenih tranzitnih in zaključevanje vseh v Sloveniji začetih tranzitnih postopkov;
- postopki kontrole zaključka tranzitnih postopkov in verodostojnosti carinskih oznak;
- poizvedovalni postopki za celotno carinsko službo;
- postopki ugotavljanja morebitnega nastanka carinskega dolga;
- naloge s področja poštnega predala (odprema in sprejem pošilk s tranzitnimi dokumenti – potrditvami iz in v tujino za celotno državo);
- naloge s področja vzdrževanja baz podatkov za potrebe samega oddelka in tranzitnih aplikacij, kot so naslovi tujih administracij, podatki o carinskih izpostavah, podjetij udeležencev v tranzitnem postopku, CS/RD šifranti;
- sodelovanje v procesu izobraževanja carinskih delavcev in zunanjega okolja;
- služba pomoči uporabnikom ali »Helpdesk«, ki dela neprekinjeno vse dni v letu.

mesec	SI kot odhodna država				SI kot namembna država			
	NCTS	EUL	TIR	ATA	NCTS	EUL	TIR	ATA
maj	22615	662	8251	44	2963	758	6587	87
junij	25772	434	8630	32	3656	708	7383	86
julij	24257	259	8406	24	3998	599	7456	79
avgust	19171	193	7294	28	3857	313	5361	59
september	22294	272	8995	78	4364	330	7770	135
oktober	21458	204	9928	74	4070	538	8403	76
november	20226	225	8978	40	3362	359	7391	54
december	23725	554	8103	22	3881	449	7523	24
skupaj	179518	2803	68585	342	30151	4054	57874	600

Začeti in zaključeni tranzitni postopki v Sloveniji

Če se tranzitni postopki, ki so se začeli v Sloveniji, ne končajo v predvidenih rokih, začne centralna tranzitna pisarna postopek poizvedbe. Postopek poizvedbe se izvede z obrazcem TC20, ki se pošlje carinskemu uradu v namembni državi. Skupaj je bilo v tujino poslanih 2394 takšnih poizvedb.

Če se tranzitni postopek, začet v tujini, kjer je namembna država Slovenija ne konča (ni dokazila, da je bilo blago predloženo), sproži tuja carina postopek poizvedbe z obrazcem TC20. Iz tujine je CURS v letu 2004 prejela 1002 takšnih poizvedb.

Ena osnovnih nalog centralne tranzitne pisarne je skrb za pravočasno zaključevanje tranzitnih postopkov. Zaključek tranzitnega postopka je pomemben, saj so s tem dejanjem vsi udeleženci v tranzitnem postopku v celoti prosti svojih obveznosti. Če tranzitni postopek ni zaključen, obstoja obveznost garanta, da poravna morebitni nastali carinski dolg. Delež v Sloveniji začetih tranzitnih postopkov v letu 2004, ki po treh mesecih še niso zaključeni je zelo majhen in je v povprečju pod 0,3%.

3.3 Konvencija TIR

Na področju izvajanja konvencije o mednarodnem cestnem transportu so bile opravljene naslednje aktivnosti:

- izdelan je bil seznam izpostav, ki so pristojne za delo z zvezki TIR (za Komisijo);

- pripravljen in podpisan je bil nov sporazum med Carinsko upravo RS in Intertransportom, (sporazum, ki ga sklenejo carinski organi držav z združenji na podlagi spremenjene uredbe 2454/93);
- na TIREXB je bila poslan seznam pooblaščenih prevoznikov za uporabo zvezkov TIR v Sloveniji;
- izdelano je bilo navodilo in poseben žig, ki se uporablja za zvezke TIR od 1. 5. 2004;
- carinski uradi so bili seznanjeni z novostmi na področju konvencije TIR zaradi vstopa v EU (izključene vrste blaga, izključeni prevozniki na območju EU, ravnanje z zvezki TIR, pošiljanje kuponov);
- nameščena je bila aplikacija CUTE WISE.

3.4 Cestni promet

Carinska uprava je tudi v letu 2004 uspešno sodelovala z Ministrstvom za promet (MP) in Direkcijo RS za ceste (DRSC). Za pomoč pri delu je bilo carinskim uradom poslanih več dopisov in pojasnil, ki so bila usklajena z MP. Zaradi vstopa v EU in učinkovitega opravljanja nalog je bila ustanovljena posebna medresorska delovna skupina med MP, carino in policijo. Carinska uprava je tudi v preteklem letu sodelovala z DRSC in podjetjem Cestel, d.o.o., v zvezi s tehtanjem tovornih vozil na mejnih prehodih, saj je carinska služba odgovorna za izvajanje 52. člena Zakona o javnih cestah (ugotavljanje prekomernih osnih obremenitev).

Carinski organi so pri opravljanju kontrole pravilne uporabe dovolilnic v letu 2004 ugotovili kar 287 kršitev ali nepravilnosti, pri čemer smo na DRSC poslali zapisnike o začasnem odvzemu dovolilnic oziroma obvestila o ugotovljenih kršitvah in odvzetih dovolilnicah.

	V obdobju od 1. 1. 2004 do 30. 4. 2004				V obdobju od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2004			
	VSTOP		IZSTOP		VSTOP		IZSTOP	
Izpostava	uvoz	tranzit	izvoz	tranzit	uvoz	tranzit	izvoz	tranzit
Obrežje	31.367	29.581	23.272	34.880	73.516	65.093	114.034	33.567
Gruškovje	9.856	35.453	7.353	39.624	38.178	58.982	71.751	33.903
Zavrč	5.583	21.691	5.568	22.259	15.875	26.376	37.075	8.665
Starod	4.545	13.237	2.672	13.086	16.603	20.397	29.724	3.749
Dobovec	9.907	1.371	10.323	6.542	21.951	4.723	37.061	2.862
Središče ob Dravi	3.525	11.426	3.493	17.329	11.392	3.084	23.108	2.332
Jelšane	2.343	1.149	4.480	5.267	6.779	8.188	19.202	1.941
Metlika	5.513	607	4.592	1.976	10.783	1.338	18.301	977

Število tovornih vozil na meji z Republiko Hrvaško v letu 2004 (upoštevanih je 8 največjih mejnih prehodov, ki delujejo tudi po vstopu v EU)

3.5 Železniški promet

Sodelovanje s Slovenskimi železnicami ki vsakodnevno prevažajo carinsko blago in potnike v mednarodnem prevozu, se je uspešno nadaljevalo. Zaradi izvajanja tranzitnega postopka v železniškem prevozu so bili organizirani trije sestanki, na katerih so se predstavniki carine in železnice dogovorili za medsebojno sodelovanje in obveznosti.

3.6 Letalski promet

Zaradi vstopa v EU je carina prešla na izvajanja tranzitnega postopka na podlagi manifesta ter uporabe poenostavitvev 1. in 2. stopnje. V letu 2004 so bila izdana 3 dovoljenja za uporabo poenostavljenega postopka 1. stopnje v letalskem prometu. Tekoče se rešujejo tudi prošnje drugih letalskih družb, ki se obračajo na carino zaradi soglasja.

3.7 Carinski postopki z ekonomskim učinkom

3.7.1 Oplemenitenje

Glede carinskih postopkov z ekonomskim učinkom (aktivno in pasivno oplemenitenje, predelava pod carinskim nadzorom) se na področju izdaje dovoljenj kaže trend upadanja zahtevkov in posledično uporabe teh postopkov. Glede prehodnega obdobja za države pristopnice je carina na podlagi pristopne pogodbe in dokumenta TAXUD/763/2003 pripravila pojasnilo o zaključevanju postopkov z ekonomskim učinkom, ki se uporablja po 1. maju 2004. Podjetja in carinski uradi so bili obveščeni o novem sistemu preverjanja gospodarskih pogojev.

Za spremljanje postopkov predelav, kamor spada tudi postopek aktivnega oplemenitenj, uporablja carina aplikacijo ISPP, ki je aplikacija Komisije. V to aplikacijo so se po 1. 5. 2004 vnašali podatki v skladu s priložo 72 uredbe 2454/93.

Dovoljenja, izdana pred 1. majem 2004, se lahko uporabljajo do poteka roka veljavnosti oz. najkasneje do 1. maja 2005.

3.7.2 Carinsko skladiščenje

V letu 2004 je bila dopolnjena aplikacija »Carinska skladišča«. Izdano je bilo pojasnilo o carinskem skladiščenju.

Vrsta skladišča	31. 12. 2001	31. 12. 2002	31. 12. 2003	31. 12. 2004
tip A	47	45	45	43
tip C	11	11	12	15
tip D	215	204	199	174

Število carinskih skladišč po tipih

3.8 Pomoč udeležencem v carinskih postopkih

3.8.1 Pomoč gospodarstvu in fizičnim osebam pri uporabi predpisov

Pri obveščanju o carinskih predpisih je CURS v letu 2004 poslala 227 pisnih odgovorov na vprašanja gospodarstva in glede tolmačenja posameznih carinskih predpisov. Poleg tega je carina posredovala odgovore fizičnim in pravnim osebam tudi glede drugih vprašanj, povezanih s carinskimi zadevami, in to v 720 primerih. Carinska uprava je vsakodnevno na razpolago za telefonska vprašanja in nudi dnevno povprečno preko petdeset telefonskih odgovorov s področja carinskih predpisov. Splošne informacije in navodila objavlja carinska služba tudi na internetu. Zaradi seznanjanja gospodarstva z novostmi zaradi vstopa v EU je CURS v letu 2004 organizirala več predstavitev za gospodarstvo:

- zavarovanje in bančne garancije v tranzitu;
- sestanek z GIZ Intertransport, kjer smo jih seznanili z novostmi na področju konvencije TIR glede zakonodaje EU in novega dogovora (carinski organi in nacionalna združenja);
- sestanek kontaktne skupine, ki so se ga udeležila podjetja, vključena v tranzitne postopke;
- sestanek kontaktne skupine ob uvedbi garancijskega sistema, kjer so sodelovala podjetja, ki nastopajo v vlogi glavnih zavezancev – špediterjev;
- hišno carinjenje in sprememba dovoljenj;
- predstavitev sprememb carinskega zakonika in pojasnitev vprašanj, ki jih je pripravilo Interesno združenje transporta, Sekcija špediterjev pri Gospodarski zbornici Slovenije.

3.8.1.1 Pomoč udeležencem postopkov ob vstopu v EU

Ob vstopu v EU je Generalni carinski urad organiziral 14-dnevno, 12-urno dežurstvo za brezplačno pomoč udeležencem postopkov in okrepljeno službo pomoči (help desk). Vsak udeleženec carinskih postopkov, bodisi podjetje, špediter ali fizična oseba, se je lahko obrnil na Generalni carinski urad, centralno tranzitno pisarno v Novi Gorici ali na Center za TARIC in kvote na Jesenicah po brezplačno pomoč.

3.8.1.2 Potniški promet

Zaradi vstopa v EU je bila prenovljena aplikacija APP za obračun dajatev na mejnih prehodih in Izpostavi Pošta. Na podlagi testne verzije, ki je bila posredovana vsem uporabnikom, je bila pripravljena končna verzija, ki se je začela uporabljati 1. 5. 2004.

Na internetu CURS so bile prenovljene informacije s področja potniškega prometa in uvoza blaga po pošti. Istočasno je bila pripravljena brošura, namenjena potnikom, v kateri so zajete osnovne informacije o carinskem postopku v potniškem prometu. Na področju prepovedi in omejitev, ki se tičejo posebej potniškega prometa, so začeli veljati strožji predpisi glede vnosa živil v osebni prtljagi potnikov in nekomercialnih premikov hišnih živali. Pripravljeno je bilo vse potrebno, da so se lahko navedeni predpisi nemoteno izvajali (pridobitev in razdelitev obvestil potnikom, nabava zabojnikov za odzeta živila, nabava čitalcev za identificiranje hišnih živali). Zaradi uveljavitve novega zakona o prekrških so bili pripravljene novi obrazci za izrek globe fizičnim in pravnim osebam.

3.8.1.3 DDV v potniškem prometu po vstopu v EU

Po vstopu v EU se na izstopu s carinskega območja Skupnosti potnikom potrjuje iznos blaga, kupljenega v vseh državah članicah. Evropski komisiji in državam članicam so bili posredovani odtisi uradnih pečatov, ki jih slovenski carinski organi uporabljajo pri potrjevanju iznosa blaga v potniškem prometu. Največ potrdil za vračilo DDV so potrdili v novoustanovljenem CU Brežice, sledita pa CU Ljubljana in CU Celje.

CU	2003		2004		Indeks 2004/2003	
	DDV za vračilo	Št. potrdil	DDV za vračilo	Št. potrdil	DDV za vračilo	potrdil
LJ	789.449.151	115.229	370.385.796	37.165	47	32
CE	200.848.252	26.573	335.452.993	22.103	167	83
DG	65.775.768	1.966	108.576.298	614	165	31
MS	186.903.883	25.401	173.392.105	17.209	93	68
JE	119.145.490	4.944	28.570.631	1.344	24	27
KP	261.962.392	31.232	213.126.416	28.521	81	91
MB	371.917.639	20.942	175.574.333	15.890	47	76
NG	72.814.805	6.452	21.292.094	2.629	29	41
SE	233.325.846	18.809	192.527.938	14.067	83	75
BR	0	0	474.479.500	47.014		
skupaj	2.302.143.226	251.548	2.093.378.104	186.556	91	74

Vračilo DDV fizičnim osebam ob iznosu blaga iz Skupnosti

3.8.1.4 Pritožbe potnikov

Pritožbe, ki so se nanašale na pravilnost izvedenega carinskega postopka (npr. obračun dajatev, določitev carinske vrednosti, obnašanje carinikov) je CURS reševala sproti. Pritožb je bilo 13.

3.9 Katalog informacij javnega značaja

Pravica vsakogar, da pridobi informacijo javnega značaja, je v Sloveniji ustavna kategorija. Ta pravica zagotavlja preglednost delovanja državnih ustanov in predstavlja način javnega nadzora nad delovanjem institucij. Z zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ), ki je bil sprejet konec februarja 2003, veljati pa je začel 22. 3. 2003, je ta pravica še natančneje opredeljena. V slovenski prostor vnaša večjo odprtost in jasneje določen dostop do informacij. Zakon sledi usmeritvam Evropske unije s področja dostopa do informacij, ki jih pri svojem delu ustvarjajo državni organi, agencije, sodišča, uradi, druge osebe javnega prava, izvajalci javnih služb in drugi.

Z vidika uresničevanja zakona je treba izpostaviti dolžnost vzpostavitve in vzdrževanja kataloga informacij javnega značaja, ki so ga bili vsi zavezanci po ZDIJZ dolžni objaviti na svetovnem spletu do konca meseca decembra. Tako je Carinska uprava RS v skladu z zakonsko določeno zahtevo vnesla katalog na svoje spletne strani 23. 11. 2004. Pri pripravi kataloga informacij javnega značaja je carinska služba izhajala iz dejstva, da morajo imeti uporabniki za lažje uresničevanje svoje pravice po ZDIJZ

jasen vpogled v organizacijo in delovno področje organa ter da potrebujejo jasne informacije o vsebinskih sklopih informacij javnega značaja, ki jim jih lahko služba posreduje.

Poleg matičnih podatkov o organu velja v vsebini kataloga posebej izpostaviti podrobno razdelane vrste upravnih postopkov, ki jih vodi carinska služba, s povezavo do obrazcev oz. vlog za sprožitev postopkov ter opis javnih evidenc in informatiziranih zbirk podatkov. Preko registra predpisov je v katalogu mogoče dostopiti do celotne zakonodaje z delovnega področja carine, navedeni pa so tudi strateški in programski dokumenti s povezavami na posamezne dokumente. V katalog so vključena še pogosto zastavljena vprašanja (FAQ), kjer se stalno ažurirajo najpogostejše zahteve za dostop do informacij javnega značaja in druge pogosto želene informacije.

Ker gre pri katalogu za izjemno obsežen in pogosto spreminjajoč se dokument, je Carinska uprava v skladu z uredbo o posredovanju informacij javnega značaja dala prednost elektronski objavi, ki pa omogoča tudi izpis. Z elektronsko obliko omogoča služba neposredno povezavo na posamezne dokumente, kar uporabnikom odpira enostaven in učinkovit dostop do posameznih informacij javnega značaja.

3.10 Stiki z javnostjo

Komuniciranje carinske službe z okoljem omogoča javnosti vpogled v delo carine, s tem vzpostavlja preglednost delovanja ter skrbi za večanje prepoznavnosti in ugleda carinske službe.

Med pomembnejše naloge informiranja javnosti v carinski službi se uvrščajo priprava sporočil za medije ob večjih zasegih in dogodkih, zanimivih za splošno javnost, novinarske konference ter priprava odgovorov na vprašanja, ki jih postavljajo mediji ali druga javnost. Leta 2004 je bilo novinarskim hišam posredovanih 20 sporočil za javnost. Vsebina obveščanja so bili predvsem zasegi drog, orožja, cigaret, zaščitene živalskih in rastlinskih vrst v sodelovanju z Agencijo RS za okolje, obisk računskega sodišča EU in drugi dogodki.

Na dveh novinarskih konferencah so bili predstavljeni dogodki o zasegih večjih količin drog, na novinarski konferenci, ki jo je organizirala Agencija RS za okolje, pa je bilo novinarjem predstavljeno tudi delovanje carinske službe pri izvajanju konvencije CITES, ki govori o zaščiti živali in rastlin ter njihovih izdelkov v prosto živečem okolju.

Zaradi vstopa v EU je bilo potrebno pogosto pripravljati informacije in odgovore predvsem s področja reorganizacije, carinskih postopkov pred vstopom v EU in postopkov po vstopu v EU, informacije s področja potniškega prometa, delovanja preiskovalnih služb in carine na mejnih kontrolnih točkah, uvoza avtomobilov, zaščite intelektualne lastnine, umetniških del ter prepovedi uvoza in izvoza zaščitene vrst živali in rastlin.

Carinska uprava je pričela izdajati interno glasilo Carina.si, ki zajema novice z različnih področij delovanja carinske službe in je leta 2004 izšlo v treh številkah.

4 Izboljšanje strokovnosti dela zaposlenih in pogojev za njihovo delo

4.1 Človeški viri

Carinska uprava RS je v letu 2004 zaradi reorganizacije carinske službe zaradi vstopa RS v EU izvedla kadrovske prestrukturiranje v skladu s sprejetimi sklepi Vlade RS. Za realizacijo tega projekta so bili opravljeni številni usklajevalni sestanki z ministrstvi, na katera so bili premeščeni carinski delavci.

Uveljavitev nove zakonodaje, zlasti Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št 56/2002) in Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list 56/2002), je zahtevala stalno spremljanje in vključevanje CURS v priprave podzakonskih aktov k navedenima zakonoma. S predlogi in pripombami k predlogom

novih podzakonskih aktov je CURS skušala doseči, da tako carinska služba kot zaposleni ohranijo pridobljeni status oziroma pridobijo status, ki je primerljiv z ostalimi državnimi organi.

Največ aktivnega sodelovanja je bilo pri oblikovanju vrednotenja orientacijskih delovnih mest v CURS. V ta namen je bilo veliko usklajevanja, ki so ga vodili pristojni uradi Ministrstva za notranje zadeve, da se zagotovi primerljivo vrednotenje orientacijskih delovnih mest v CURS s primerljivimi delovnimi mesti v državni upravi. Glede na dejavnost carinske službe in raznolikost nalog, ki se po vsebini lahko primerjajo z delovnimi mesti v drugih državnih organih, zlasti v policiji in Davčni upravi RS, je bilo potrebno pri vrednotenju orientacijskih delovnih mest v CURS ter usklajevanju le-teh znotraj plačnih skupin in podskupin to dejstvo tudi izpostaviti. Opravljeno je bilo ocenjevanje uradnikov v skladu z novo zakonodajo in z vsemi zaposlenimi so bili opravljeni letni razgovori.

4.1.1 Kadrovska struktura carinske službe in zaposlovanje v letu 2004

Na dan 31. 12. 2004 sta bila v carinski službi zaposlena skupaj 1802 delavca. Kadrovska struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2004 odraža stanje, kot sledi iz tabel:

Izobrazba	OŠ	I	II	III	IV	V	VI	VS	UN	MG	DR	Σ
GCU	3	1	0	1	6	75	17	28	129	7	1	268
Celje	1	0	0	0	5	87	16	8	21	2	0	140
Dravograd	4	0	0	0	2	8	5	3	13	0	0	35
Jesenice	1	0	0	0	2	25	12	9	15	1	0	65
Koper	8	1	0	1	5	128	32	11	27	0	0	213
Ljubljana	7	0	0	1	4	137	45	28	62	3	0	287
Maribor	5	0	0	6	0	116	31	5	36	3	0	202
Murska Sobota	0	6	0	1	3	71	18	1	29	0	0	129
Nova Gorica	4	0	0	0	5	42	15	11	25	1	0	103
Sežana	4	1	0	1	9	98	37	8	28	2	0	188
Brežice	0	0	0	0	1	124	19	15	12	1	0	172
Skupaj	37	9	0	11	42	911	247	127	397	19	1	1802

Zaposleni po stopnjah strokovne izobrazbe 31.12.2004

Organizacijska enota	a	b	c	d	e	f
GCU	268	39,3	94	0	18	2
Celje	140	42,3	38	1	0	0
Dravograd	35	45,7	16	0	0	0
Jesenice	65	44,9	18	0	0	1
Koper	213	41,1	41	0	0	2
Ljubljana	287	42,2	116	0	0	0
Maribor	202	43,0	47	1	0	1
Murska Sobota	129	43,2	52	0	0	2
Nova Gorica	103	44,7	38	0	0	0
Sežana	188	42,5	56	0	0	2
Brežice	172	37,4	22	0	0	0
Skupaj	1802	42,4	538	2	18	10

Zaposleni po starosti, spolu in vrsti delovnega razmerja na dan 31. 12. 2004

- a – število zaposlenih v notranji organizacijski enoti
- b – povprečna starost zaposlenih
- c – število zaposlenih žensk
- d – število pripravnikov
- e – število zaposlenih za določen čas – brez upoštevanja pripravnikov za določen čas
- f – število zaposlenih z nepolnim delovnim časom

V druge državne organe je bilo v okviru reorganizacije carinske službe premeščenih skupaj 332 delavcev.

Delovno razmerje je prenehalo delavcev zaradi naslednjih razlogov:

- 23 delavcem na podlagi sporazuma,
- 70 delavcem zaradi upokojitve,
- 3 delavcem zaradi izrečenega disciplinskega ukrepa prenehanja delovnega razmerja,
- 5 delavcem zaradi smrti,
- 7 delavcem zaradi poteka delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas.

Glede na premestitve delavcev zaradi reorganizacije in drugih razlogov prenehanja delovnega razmerja je delovno razmerje v CURS prenehalo 440 delavcem.

V letu 2004 se je v carinski službi zaposlilo 14 delavcev, od tega:

- 1 delavec kot nadomestna zaposlitev,
- 6 vrhunskih športnikov za določen čas kot nadomestna zaposlitev,
- 1 delavec, ki se je vrnil na delo po sodni odločbi,
- 5 štipendistov Vlade RS;
- 1 delavec, ki je bil zaposlen za določen čas – projektno delo.

Kljub dejstvu, da je bilo formalnih ugovorov s strani premeščenih delavcev zaradi reorganizacije samo 12, se CURS zaveda neprijetnih in negativnih posledic, ki jih ima za delavce premestitev na zelo oddaljeno delovno mesto. Čeprav je bilo ob izvajanju premestitev po reorganizaciji osnovno vodilo, da se za vsakega delavca poišče optimalna oziroma zanj najustreznejša premestitev, tega pri vseh delavcih ni bilo mogoče realizirati. Pri premeščanjih na delo na mejo z Republiko Hrvaško ni bilo mogoče v vseh primerih uporabiti načina postopnega premeščanja, zato se nekateri delavci na novo delovno mesto vozijo zelo daleč, kar je dejansko največji negativni učinek izvedene reorganizacije. Zaradi tega je bil ob reorganizaciji sklenjen poseben dogovor s sindikatom, na podlagi katerega je bila podana zaveza vodstva CURS, da bi se za premeščene delavce poskušala čim prej najti zaposlitev, ki bi bila bližje prejšnji lokaciji, najkasneje v roku dveh let pa nadomestiti z novimi premeščenimi delavci, s čimer se poskuša breme reorganizacije čim bolj enakomerno porazdeliti med carinske delavce. Na ta način se bodo postopno blažili negativni učinki reorganizacije in posledično tudi zmanjševali proračunski izdatki za te namene.

Ob premestitvi delavcev na nove lokacije, zlasti na južno mejo, že na začetku ni bila predvidena množična zagotovitev stanovanj za te delavce in njihove družine, saj tudi delavci niso izkazali interesa za stanovanja. Obstajala pa možnost najema bivših vojaških stanovanj v Brežicah, ki bodo zagotovljena glede na izkazan interes premeščenih delavcev za najem teh stanovanj. S tem so bili seznanjeni vsi carinski delavci, vendar posebnega interesa ni bilo. Problem vožnje delavcev na delo in rešitev z organiziranimi prevozi je bil večkrat nakazan s strani CURS, vendar je bilo glede na odzive delavcev stališče sindikata, da se v prvi fazi k temu ne pristopi oziroma da se pozneje upoštevajo morebitne potrebe glede prevozov na delo.

4.1.2 Podelitev priznanj carinske službe v letu 2004

V letu 2004 je carinska služba praznovala 13. obletnico samostojnosti, zato so bila ob carinskem prazniku delavcem za najvišje dosežke in uspehe pri delu podeljena priznanja carinske službe, in sicer 2 carinski plaketi, 7 zlatih, 6 srebrnih in 9 bronastih carinskih znakov.

4.2 Reorganizacija carinske službe zaradi vstopa RS v EU

4.2.1 Organizacijske spremembe

Vse spremembe v organizacijski strukturi carinske službe in v pristojnosti posameznih organizacijskih enot so bile izvedene v skladu s sprejetim aktom o reorganizaciji ter z namenom zagotavljanja čim bolj racionalnih in optimalnih pogojev za delovanje carinske službe v razmerah članstva RS v EU. Zaradi

zamika pri izgradnji oziroma rekonstrukciji mejnega prehoda Gruškovj je začasno ostalo nerealizirano le zaprtje Izpostave Ptuj. Organizacijske spremembe so bile naslednje:

- ustanovitev CU Brežice s sedežem na Obrežju ter nekoliko spremenjena krajevna pristojnost že obstoječih carinskih uradov – Uredba o določitvi carinskih uradov v Republiki Sloveniji, njihovem sedežu in krajevni pristojnosti (Uradni list RS št. 45/04);
- ukinitve mejnih carinskih izpostav z Republiko Italijo, Avstrijo in Madžarsko ter več notranjih blagovnih izpostav. Od 79 mejnih in blagovnih carinskih izpostav, ki so delovale pred reorganizacijo službe, jih sedaj deluje le še 39 – Uredba o določitvi izpostav, kot notranjih organizacijskih enot carinske službe v Republiki Sloveniji in njihovem delovnem področju (Uradni list RS, št. 45/04);
- ustanovitev novih notranjih organizacijskih enot GCU in posameznih carinskih uradov za opravljanje novih nalog: Oddelek za intrastat, Oddelek za skupni tranzitni postopek, Center za TARIC in kvote.

4.2.2 Kadrovske spremembe

Po potrditvi akta o reorganizaciji carinske službe zaradi vstopa RS v EU na Vladi RS 23. 1. 2003 se je začelo s konkretnimi aktivnostmi na področju kadrovskega prestrukturiranja carinske službe. S potrditvijo tega akta so bile sprejete osnovne predpostavke in izhodišča za izvajanje kadrovske reorganizacije, predvsem je bilo določeno dovoljeno število zaposlenih v carinski službi po 1. 5. 2004, predvideni pa so bili tudi kadrovski ukrepi za doseg te številke. Osnovno izhodišče izvajanja potrebnih kadrovskih ukrepov sta bila dva podatka, in sicer da bo potrebno glede na stanje zaposlenih v carinski službi na dan 15. 3. 2002 (to stanje je bilo vzeto kot izhodišče, ko se je pripravljala akta o reorganizaciji) 503 delavce premestiti na druga delovna mesta v okviru carinske službe (od tega 405 delavcev na mejo z Republiko Hrvaško), 454 delavcev pa bo moralo svojo zaposlitveno pot nadaljevati zunaj carinske službe.

Zaradi neizvajanja nadomestnih zaposlitev ob odhodu delavcev se je število zaposlenih delavcev ves čas zmanjševalo, s tem pa tudi število predvidenih premestitev v druge državne organe, tako da je prišlo do 341 premestitev v druge državne; od tega je bilo 11 premestitev izvedenih v letu 2003 in 330 v letu 2004.

V želji, da se za odvečno število delavcev izberejo kadrovski ukrepi, ki bi imeli najmanj negativnih posledic tako za delavce kot za organ, in upošteva dejstvo, da se bodo zaradi vstopa RS v EU v posameznih drugih državnih organih pojavile potrebe po novih delavcih, ter upošteva zastavljeni cilj, da naj nihče na bi izgubil zaposlitve, je bil v aprilu 2003 sprejet interni načrt aktivnosti kadrovskega prestrukturiranja. Osnovno izhodišče predvidenih ukrepov in aktivnosti je bilo, da se poskuša za potrebno število delavcev, ki dela ne bodo morali nadaljevati v carinski službi, najti možnost zaposlitve v drugih državnih organih.

Da bi bili prehodi delavcev v druge organe čim manj boleči, je bila sprejeta odločitev, da se jim v prvi fazi ponudi možnost premestitve v druge državne organe, v katere je vlada odobrila premestitev carinskih delavcev na podlagi izkazanega zaposlitvenega interesa v obliki vloge za premestitev na delo v drug organ. Pri tem je bila prednostna (ob izpolnjevanju pogojev) premestitev v policijo. Ker v trenutku sprejema odločitve o takšnem načinu razporejanja ni bilo mogoče zagotovo predvideti, kakšen bo odziv naših delavcev na to ponujeno možnost, je bila kot nadomestna možnost še vedno predvidena tudi priprava programa razreševanja presežnih delavcev, v okviru katerega so bili delavci, ki bi morali zapustiti carinsko službo, določeni po formalnih kriterijih. Formalno je bil določen tudi organ, v katerega naj bi se premestili. Vendar se je pokazalo, da je bil odziv delavcev na ponujene možnosti prezaposlitve nad pričakovanji in je celo presegal potrebe po premestitvah v drug organ.

Glede na navedeno postopno zmanjševanje števila zaposlenih v carinski službi je bilo v druge državne organe v okviru reorganizacije carinske službe v letu 2004 premeščenih skupaj 330 delavcev, in sicer v naslednje državne organe:

- Policija: skupaj 169 delavcev, od tega 112 zaradi prenosa pristojnosti opravljanja mejne kontrole na mejnih prehodih za obmejni promet z Italijo in Avstrijo, 49 na osnovi vloge in 8 strokovno-tehničnih delavcev z manj kot V. stopnjo izobrazbe;
- Davčna uprava RS: 79 delavcev;
- Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij: 44 delavcev;
- Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja: 10 delavcev;
- Ministrstvo za obrambo RS: 7 delavcev;
- Ministrstvo za informacijsko družbo: 1 delavec;
- Ministrstvo za zunanje zadeve: 1 delavec;
- Prometni inšpektorat RS: 13 delavcev;
- SOVA: 6 delavcev.

Vse premestitve so bile opravljene uspešno, saj nihče izmed delavcev ni ugovarjal sklepu o premestitvi. Ugovor je podala le ena delavka na določitev organizacijske enote v novem državnem organu, njen ugovor pa je bil na vladni komisiji za pritožbe že zavržen kot neutemeljen. Razlog je med drugim tudi vnaprejšnja, torej pred izdajo formalnih aktov o premestitvi, seznanitev vseh zaposlenih, kakšen kadrovski ukrep se predvideva zanje v okviru kadrovskega prestrukturiranja carinske službe. Delavci so bili tako pripravljani na predvideno premestitev in imeli nekoliko več časa za organiziranje osebnih oziroma družinskih zadev zaradi premestitev.

S premestitvijo delavcev v druge državne organe je CURS 1. 5 2004 dosegla ciljno stanje zaposlenih, načrtano v aktu o reorganizaciji, saj je bilo na ta dan zaposlenih 1883 delavcev. Čeprav je za carinsko službo kot organ ciljno stanje zaposlenih po reorganizaciji doseženo, so v nekaterih carinskih uradih še vedno manjša odstopanja od predvidenega števila zaposlenih po reorganizaciji. V carinskih uradih, pri katerih je bilo pričakovano, da bo zaradi vstopa v EU prišlo do zmanjšanja večjega števila zaposlenih, se je zaposlovanje v zadnjih letih pred vstopom v EU zelo omejevalo oziroma ga sploh ni bilo. Tako je bila ob reorganizaciji starostna struktura, ki bi omogočala fleksibilnejše premeščanje delavcev, v teh uradih zelo neugodna. Iz tega razloga je v teh uradih tudi po reorganizaciji ostalo več zaposlenih, kot je bilo načrtovano glede na potrebe po reorganizaciji, saj so ostali starejši delavci in delavci s statusom invalidnosti, kar je omejevalno vplivalo na premeščanje delavcev v druge carinske urade. Za starejše in težje zaposeljive delavce, ki so tudi po reorganizaciji ostali na delu v carinski službi, je na osnovi sklepa Vlade RS št. 102-00/200-9, z dne 9. 10. 2003, omogočen dokup pokojninske dobe, torej ukrep, ki je bil tudi v aktu o reorganizaciji CURS predviden za razreševanje statusa starejših in težje zaposljivih delavcev.

Dokup pokojninske dobe je bil izveden v skladu s sklepom Vlade RS št. 102-00/2000-9, z dne 6. 10. 2003, kot ukrep za razreševanje kadrovske problematike težko zaposljivih starejših delavcev zaradi reorganizacije CURS. Že v poročilu o izvajanju akta o reorganizaciji, ki ga je Vlada RS sprejela s sklepom št. 024-03/2001-6, z dne 29. 7. 2004, izhaja, da kadrovska reorganizacija v smislu zagotovitve ustrezne kadrovske strukture v vseh organizacijskih enotah reorganizirane CURS 1. 5. 2004 še bila ni zaključena ter da je v postopku realizacije izvedba ukrepa dokupa pokojninske dobe za nekatere starejše, težko zaposeljive delavce. Ukrep dokupa je bil v skladu z zavezo CURS v poročilu realiziran do konca proračunskega leta 2004.

V zvezi z dokupi so se med izvajanjem posameznih postopkov postavljala razna vprašanja zaradi nove delovnopravne zakonodaje, in še ne izoblikovane prakse na tem področju. Po pridobitvi stališča Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, po katerem je dokup pokojninske dobe v primerih, ko ne gre za ugotavljanje presežnih delavcev po za to določenem zakonskem postopku, smiselno predvsem v primerih, ko gre za varovane kategorije delavcev, smo začeli z realizacijo dokupa. V teh primerih delavcem v skladu s 132. členom ZDR, torej ko delodajalec zanj financira dokup pokojninske dobe, ne pripada odpravnina ob upokojitvi oziroma so upravičeni samo do razlike odpravnine, če je znesek za dokup nižji od zneska odpravnine ob upokojitvi.

Izbor delavcev, pri katerih je bil izveden dokup pokojninske dobe, upošteva sprejete sklepe v zvezi z dokupi, je temeljil na predpostavkah:

- da je delo delavcev v uradu nepotrebno in se za število izvedenih dokupov zmanjša dovoljeno število zaposlenih na CURS (oziroma v posamičnem uradu), določeno v kadrovskem načrtu za leto 2004 in 2005;
- da so delavci zaradi starosti ali invalidnosti neprimerni za premestitev na oddaljene lokacije dela – na južno mejo oziroma v CU Brežice, v CU Ljubljana na Izpostavo Metlika in Izpostavo Petrina, kjer je izkazana potreba po dodatnih delavcih;
- da so stroški zaposlitve teh delavcev do izpolnitve minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine višji od zneska dokupa.

Za ugotovitev davčne obremenitve dokupa je CURS pridobila mnenje Davčne uprave RS, po katerem dokup zavarovalne dobe šteje v celoti za drug prejemek iz delovnega razmerja, ki je zavezan obračunu in plačilu davka od osebnih prejemkov in prispevkov za socialno varnost, pri čemer se ta prejemek šteje za dohodek, ki ga je delavec prejel za več let naprej. Za ugotovitev višine dohodnine smo za vse delavce pripravili simulacije dohodninske napovedi za leto 2004, na osnovi katere so bili delavci seznanjeni, kakšno odmero dohodnine za leto 2004 lahko pričakujejo zaradi dokupa pokojninske dobe.

Dokup pokojninske dobe je bil izveden za 17 delavcev. Povprečna starost pri moških je bila 59 let in 9 mesecev, pri ženskah pa 56 let in 10 mesecev, povprečna doba dokupa je bila 2 leti in 10 mesecev. Delavci, ki so bili vključeni v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, so sami uveljavljali dodano dobo, doseženo na tej podlagi, s čimer jim je CURS dokupila ustrezno manjše število mesecev (10–12 mesecev manj). Slednje vpliva na odmerni odstotek pokojnine, ki se je delavcem ustrezno znižal, saj so z uveljavljeno dodano dobo iz naslova ODPZ izpolnili zgolj pogoje za upokožitev, niso pa dosegli polne pokojninske dobe, kot bi jo, če bi bil dokup izveden tudi za čas dodane dobe. Delavci tudi niso prejeli odpravnine ob upokožitvi, saj je bil v vseh primerih znesek dokupa višji od pripadajoče odpravnine ob upokožitvi.

Poleg premestitev na delo v druge državne organe je bilo znotraj carinske službe opravljenih preko 500 premestitev na druga delovna mesta v istem ali drugem carinskem uradu. Tudi pri teh notranjih premestitvah so delavci pokazali maksimalno razumevanje nastale situacije, saj je bilo v celotni službi vloženo le 12 ugovorov na izdane sklepe o razporeditvi, ki so bili na vladni komisiji za pritožbe vsi zavrnjeni kot neutemeljeni. Dva od teh delavcev sta sprožila delovni spor. Čeprav je bilo formalnih ugovorov premeščenih delavcev zaradi reorganizacije samo 12, se CURS zaveda neprijetnih in negativnih posledic, ki jih ima za delavce premestitev na zelo oddaljeno delovno mesto.

Pri premeščanju na delo na mejo z Republiko Hrvaško ni bilko mogoče v vseh primerih uporabiti načina postopnega premeščanja, zato se nekateri delavci na novo delovno mesto vozijo zelo daleč, kar je dejansko največji negativni učinek izvedene reorganizacije. Zaradi tega je bil ob reorganizaciji sklenjen poseben dogovor s sindikatom, na podlagi katerega je bila podana zaveza vodstva CURS, da naj bi se premeščeni delavci poskušali čim prej premestiti bližje prejšnji lokaciji dela, najkasneje v roku dveh let pa nadomestiti z novimi premeščenimi delavci. Tako naj bi se breme reorganizacije čim bolj enakomerno porazdelilo. Na ta način se bodo postopno blažili negativni učinki reorganizacije in posledično tudi zmanjševali proračunski izdatki za te namene.

S kadrovsko reorganizacijo v smislu zagotovitve ustrezne kadrovske strukture v vseh organizacijskih enotah reorganizirane CURS pa delo v povezavi s kadrovskim prestrukturiranjem na kadrovskem področju vsekakor še ni zaključeno. V postopku realizacije so še projekti oziroma naloge, ki CURS glede na sprejeti akt o reorganizaciji kratkoročno ali dolgoročno zavezujejo predvsem k:

- nenehnemu iskanju možnosti premestitve delavcev, zlasti tistih, ki se na novo lokacijo dela vozijo nad 100 kilometrov, bližje lokaciji dela pred izvedeno reorganizacijo;
- analizi ustreznosti postavljene nove organizacije in sistemizacije službe glede na obseg in vsebino dela ter prometne tokove ter posledično prilagoditvi organizacije službe in sistemizacije delovnih mest.

4.3 Usposabljanje in izpopolnjevanje

Za učinkovito delovanje carinske službe, ki bo sposobna slediti spremembam v družbi in delu v EU, je CURS namenila posebno pozornost strokovnemu usposabljanju carinskih delavcev. Znanje, veščine in spretnosti so najpomembnejši viri vsake organizacije. Le ustrezno strokovno usposobljeni delavci lahko sledijo in se prilagajajo hitrim tehnološkim spremembam v družbi, se vključijo v izpolnjevanje poslanstva in uresničevanje strategije carinske službe ter se pripravljajo za delo v EU.

Na področju usposabljanja je CURS izhajala iz ciljev in nalog, opredeljenih v strategiji izobraževanja, sprejeti leta 1999. Temeljni cilj, opredeljen v strategiji, je razviti sistem izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja z izdelano programsko zasnovo. V letu 2004 so bili pripravljene oz. prenovljeni naslednji programi:

- program usposabljanja za INTRASTAT,
- program uvajanja letnih pogovorov na CURS,
- program usposabljanja za izvajanje pooblastil v postopku, po katerem pooblaščenke uradne osebe carinske službe ustavljajo prevozna sredstva v cestnem prometu,
- program usposabljanja in postopek za preizkus znanja za nošenje in uporabo strelnega orožja v carinski službi,
- program usposabljanja za skrbnike orožja v carinski službi.

4.3.1 Pregled usposabljanja in izpopolnjevanja carinskih delavcev

Osnova za izpeljavo usposabljanja in izpopolnjevanja je bil sprejeti okvirni program izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja v letu 2004. Po podatkih, zbranih v Oddelku za izobraževanje, je bilo v letu 2004 izvedenih 276 različnih oblik funkcionalnega usposabljanja, ki se jih je skupaj udeležilo 2691 carinskih delavcev. Posamezni delavci so se udeležili več kot samo enega usposabljanja. Skupaj je evidentiranih 7738 pedagoških ur usposabljanja po dejavnostih ali 50540 ur usposabljanja na vse udeležence. Usposabljanja se je udeležilo 732 delavcev GCU in 1959 delavcev iz carinskih uradov. Nekateri delavci so se udeležili več kot enega usposabljanja. V primerjavi z letom 2003 se je število delavcev, ki so se usposabljali, povečalo za 52,20 %. Povečanje je rezultat novo sprejete zakonodaje, zaradi katere se je povečalo število preskusov znanj in izpitov za javne uslužbenke (posledično tudi usposabljanj), kot tudi posebnega usposabljanja za delavce, ki so od 1. 5. 2005 na novi delovni dolžnosti v policiji (49 delavcev) oz. na Davčni upravi RS (79 delavcev).

Organizacijska enota	Število udeležencev						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
GCU	378	475	329	604	424	570	732
Brežice							122
Celje	38	151	104	94	86	104	129
Dravograd	34	118	44	67	37	54	64
Jesenice	72	284	92	160	59	62	100
Koper	116	221	76	157	84	199	171
Ljubljana	119	361	223	319	163	268	312
Maribor	118	373	116	180	59	124	186
Murska Sobota	111	275	79	117	64	135	156
Nova Gorica	108	247	137	203	67	121	530
Sežana	110	256	115	203	89	131	189
Skupaj CU	826	2286	986	1500	708	1198	1959
Skupaj GCU in CU	1204	2761	1315	2104	1132	1768	2691

Pregled udeležencev usposabljanja po carinskih uradih in letih

Programi usposabljanja so bili prilagojeni različnim ciljnim skupinam. Izvajalci usposabljanja so bili domači predavatelji in strokovnjaki iz tujine.

Carinski delavci so se v Sloveniji ali v tujini udeležili 90 usposabljanj, seminarjev ali študijskih obiskov, izpeljanih s tujimi strokovnjaki. Usposabljanje s tujo tehnično pomočjo je v letu 2004 predstavljalo 37,50 % vseh izpeljanih oblik usposabljanja. Udeležilo se ga je 193 sodelavcev, kar pomeni 7,17 % vseh delavcev, ki so se usposabljali v letu 2004.

4.3.2 Osnovno usposabljanje

Osnovno usposabljanje je namenjeno pripravnikom in novo zaposlenim delavcem, ki se morajo seznaniti s temeljno dejavnostjo carinske službe in se pripraviti na strokovni izpit v skladu z zakonom o carinski službi. V letu 2004 so bile opravljene konzultacije za pripravo na strokovni izpit za inšpektorja, za carinika in za carinskega izterjevalca. Za pripravnike in druge delavce so potekala tudi usposabljanja za pripravo na strokovne izpite in preizkuse znanja v skladu z novo zakonodajo (zakon o javnih uslužbencih, zakon o prekrških). Skupaj je evidentiranih 314 ur usposabljanja za 134 udeležencev.

4.3.3 Dopolnilno usposabljanje

Dopolnilno usposabljanje se izvaja s pomočjo zunanjih izvajalcev. V letu 2004 sta bila izpeljana jezikovno in računalniško usposabljanje. Za 124 vodij organizacijskih enot so bili izpeljani seminarji o vodenju letnega razgovora s sodelavci. Telefonisti in tajnice CU so se udeležili seminarja o uspešni komunikaciji.

Osnovna izhodišča in merila za jezikovno usposabljanje so določena v dokumentu Jezikovno usposabljanje carinskih delavcev. Potreba po jezikovnem usposabljanju delavcev CURS izhaja iz strategije razvoja CURS in programa CURS. Cilj jezikovnega usposabljanja je priprava zaposlenih na delo in sodelovanje s tujimi partnerji. Ob koncu usposabljanja si kandidati pridobijo funkcionalno znanje, potrebno delovnemu mestu, in opravijo javno veljavni izpit. Jezikovno usposabljanje je izvajala jezikovna šola Panteon, d.o.o, ki je bila v začetku leta 2003 izbrana na javnem razpisu.

V letu 2004 je 9 delavcev opravljalo javnoveljavni izpit. Od leta 1997 do konca leta 2004 je pridobilo različne javnoveljavne certifikate o znanju angleščine oz. nemščine 50 delavcev CURS. Računalniškega usposabljanja se je udeležilo 46 delavcev, od tega se je 17 delavcev udeležilo osnovnih tečajev, ostala usposabljanja pa so bila strokovna in namenjena pretežno informatikom CURS.

Vrsta usposabljanja	GCU	BR	CE	DR	JE	KP	LJ	MB	MS	NG	SE	skupaj
računalniško usposabljanje	21	0	1	1	16	1	3	1	1	0	1	46
jezikovno usposabljanje	55	0	0	0	0	1	0	0	12	16	0	84
Skupaj	76	0	1	1	16	2	3	1	13	16	1	130

Številčni pregled udeležencev dopolnilnega usposabljanja po carinskih uradih

4.3.4 Strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje

Različnih strokovnih usposabljanj se je udeležilo 2047 delavcev, kar predstavlja 1,853 dneva strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja na enega zaposlenega delavca CURS. Izvajalci tega usposabljanja so bili domači in tuji strokovnjaki ter delavci CURS.

4.3.5 Usposabljanje zaradi vstopa v EU

Na osnovi Strategije razvoja CURS do vstopa v EU in njenega izvedbenega načrta je bil pripravljen program usposabljanja zaradi vstopa v EU, ki ga je sprejel generalni direktor CURS 10. aprila 2003. Izvedba posameznih vsebin po programu je bila predvidena od začetka leta 2003 do konca aprila 2004. V letu 2004 se je usposabljanje nadaljevalo, pri čemer so potrebe narekovale razširitev programa z dodatnimi usposabljanji. Do konca aprila 2004 je bilo po navedenem programu 162 ur usposabljanja za 12 vsebin, ki se jih je udeležilo 720 udeležencev.

V tretjo generacijo programa specializiranega usposabljanja na področju evropskih zadev FAST STREAM so bili vključeni 4 delavci CURS.

4.3.6 Drugo strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje

Z domačimi strokovnjaki so bila za delavce CU izpeljana naslednja strokovna specialistična usposabljanja: nadzor mednarodne trgovine z ogroženimi vrstami v ES, carinski dolg in naknadni obračun, izvajanje SKP, carinjenje blaga, poreklo blaga v ES, izvajanje Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo, Zakona o obrambi, Zakona o omejevalnih ukrepih in Zakona o kemičnem orožju, poročanje o ugotovljenih goljufijah in nepravilnostih na področju lastnih sredstev.

Za delavce carinskih uradov in oddelkov za preiskovalne zadeve so bili pripravljene seminarju o spremenjeni vlogi, ki jo ima prekrškovni organ po novem Zakonu o prekrških. Izvedenih je bilo 10 ponovitev seminarjev, ki se jih je udeležilo 366 delavcev. Za delavce, ki opravljajo naloge INTRASTAT-a je bilo po posebne programu izpeljanih 110 ur strokovnega usposabljanja z namenom, da si pridobijo osnovno teoretično in praktično znanje za samostojno delo na intrastatu.

Za delavce oddelkov za preiskovalne zadeve je bilo v sodelovanju s policijo izpeljano usposabljanje po programu usposabljanja in postopku za preizkus znanja za nošenje in uporabo strelnega orožja v carinski službi in po programu usposabljanja za izvajanje pooblastil v postopku, po katerem pooblaščené uradne osebe carinske službe ustavljajo prevozna sredstva v cestnem prometu, ter usposabljanje za vodnike službenih psov.

Nadaljevalo se je usposabljanje po programu izobraževanja za pridobitev naziva državni notranji revizor, v katerega sta vključeni dve delavki CURS in obsega 165 ur na posameznega udeleženca.

Posamezni delavci so se udeležili še drugih usposabljanj, ki so jih izpeljale zunanje strokovne ustanove, in sicer s področja javnih naročil, nove zakonodaje o sistemu plač, delovanja sodišč ES, izplačila potnih stroškov, zdravstvenega varstva, izdelave publikacije, upravljanja nepremičnin, varstva osebnih podatkov, avtorske pogodbe in pogodbe o delu, dostopa do informacij javnega značaja, dohodnine, delovnih sporov in izvajanja ZDR.

4.3.7 Usposabljanje s tujo pomočjo

Usposabljanja s tujo pomočjo so potekala v okviru programov Customs 2007 (6 izmenjav, 23 seminarjev, delavnic in tečajev), Fiscalis 2003–2007 (7 izmenjav, 5 seminarjev), Taiex (4 seminarji), Phare (4 seminarji), v okviru bilateralnega sodelovanja (1 študijski obisk in 4 seminarji) in še nekaterih drugih programov. Izmenjave so bile s področja TARIC-a, skupne kmetijske politike, lastnih sredstev EU, porekla blaga, analitičnih metod, tranzita in trošarin.

Delavci CURS so se udeležili 17 dejavnosti, ki jih organizira Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), in sicer z naslednjih področij: vnos podatkov v CIS, preiskovalne tehnike in postopki, gospodarski kriminal, pranje denarja, odkrivanje goljufij v carinskih postopkih, analiza tveganja pri kmetijskih, strukturnih in kohezijskih skladih, izvozna nadomestila in naknadni pregledi v zvezi s SKP .

Izvajalec, program	GCU	BR	CE	DR	JE	KP	LJ	MB	MS	NG	SE	skupaj
Customs 2007	43				1					3		47
Bilateral	21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	31
Taiex	10											10
Fiscalis	10					1	1	2		1		15
Phare	8						3					11
Drugi	70				2		1			6		79
Skupaj	162	1	1	1	4	2	6	3	1	11	1	193

Pregled udeležencev usposabljanja, izvedenih s tujo pomočjo

4.3.8 Nudenje strokovne pomoči tujim upravam

V letu 2004 je bila CURS gostiteljica 6 enotedenskih izmenjav, ki so potekale v okviru programov Customs 2007 in Fiscalis 2003–2007; izmenjav so se udeležili delavci avstrijske, nemške in francoske carinske službe in dva trošarinska delavca iz Italije. Izmenjave so pokrivala naslednja področja: obvladovanje tveganja, preferencialni režimi, tranzit, trošarine.

4.3.9 Vzpostavitev računalniško vodene evidence izobraževanja MFERAC

V letu 2004 so se nadaljevale dejavnosti za vzpostavitev računalniško vodene evidence MFERAC za področje izobraževanja in usposabljanja. Cilj take evidence je v državi poenotiti načrtovanje usposabljanja, vodenje evidence o udeležencih usposabljanja in dejavnostih ter stroških. Oddelek za izobraževanje je dejavno sodeloval pri pripravi programa in vložil veliko truda in časa, da bo program pripravljen v skladu s potrebami CURS. Z vzpostavitvijo evidence izobraževanja preko programa MFERAC bosta dosežena racionalizacija dela in možnost pridobitve raznovrstnih, predvsem statističnih podatkov.

4.4 Financiranje carinske službe

4.4.1 Tekoči in investicijski odhodki

Carinska uprava RS je v okviru državnega proračuna za leto 2004 izvajala tri podprograme, in sicer v sklopu:

- programa 0204: Davčna in carinska administracija, podprogram Carinska administracija,
- programa 0302: Mednarodno sodelovanje in udeležba, podprogram Sodelovanje z mednarodnimi finančnimi institucijami,
- programa 0804: Vzpostavitev južne meje, podprogram z istim nazivom.

V okviru podprograma Carinska administracija so bile izvrševanju proračuna za leto 2004 za Carinsko upravo RS namenjene naslednje proračunske postavke:

- postavka 3096 Plače,
- postavka 3420 Materialni stroški,
- postavka 7391 Tekoče vzdrževanje objektov CURS,
- postavka 7392 Organizacija carinskih iger držav CEFTE in alpskih držav,
- postavka 2849 Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov,
- postavka 1215 Stroški hrambe in prodaje carinskega in drugega blaga,
- pet namenskih postavk, na katerih se zbirajo sredstva od odprodaje stvarnega premoženja, ki ga upravlja CURS, odškodnine in sredstva, dosežena z oddajo poslovnih prostorov v najem.

V okviru podprograma Sodelovanje z mednarodnimi finančnimi institucijami je bila odprta postavka 1642 Sredstva za sodelovanje Slovenije v mednarodnih organizacijah.

Podprogram Vzpostavitev južne meje se je izvrševal v okviru postavke 1641 Vzpostavitev nadzora na južni meji.

V sprejetem državnem proračunu za leto 2004 je bilo za Carinsko upravo RS v okviru vseh treh podprogramov skupaj namenjenih 15.594.185 tisoč SIT, v veljavnem proračunu pa 14.723.639 tisoč SIT. Razlika med sprejetim in veljavnim proračunom v višini 870.546 tisoč SIT je posledica opravljenih prerazporeditev na postavke in iz postavk Carinske uprave RS, donacije, refundacij iz naslova plač in sredstev, vplačanih s strani Evropske komisije za sodelovanje v izobraževalnem programu Customs, ter razlike med vplačili in porabo sredstev na petih namenskih postavkah v višini 12.804 tisoč SIT, ki so bila dosežena z oddajo poslovnih prostorov v najem, prodajo državnega stvarnega premoženja, prejetih odškodnin iz naslova zavarovanega stvarnega premoženja.

Največji del proračuna je bil namenjen za plače zaposlenih. Sprejeti proračun za plače je znašal 12.206.294 tisoč SIT, veljavni po opravljenih prerazporeditvah in vplačanih refundacijah pa 11.325.644

tisoč SIT. Obsežno znižanje potrebnih sredstev za plače zaposlenih v Carinski upravi v letu 2004 je posledica reorganizacije carinske službe ob vstopu v Evropsko unijo. Zaradi prezaposlitve zaposlenih v druge državne organe, predvsem policijo, DURS, SOVO, Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij, Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, so bile izvedene tudi prerazporeditve sredstev za plače v višini 890.951 tisoč SIT.

Na postavki za materialne stroške je bilo v sprejetem proračunu 2.249.837 tisoč SIT. Po opravljenih prerazporeditvah je veljavni proračun znašal 2.228.537 tisoč SIT in je bil realiziran v višini 1.951.725 SIT oziroma 87,58 % glede na veljavni proračun. V spodnji tabeli sta podana prikaz porabe po kontih za leti 2003 in 2004 ter njuna primerjava:

Proračunska postavka/konto	Poraba 2003 v SIT	Poraba 2004 v SIT	2004/2003
Pisarniški in splošni material ter storitve	689.228.000	866.658.000	125,74
Posebni material in storitve	282.811.000	154.683.000	54,69
Energija, voda, komunala, komunikacije	507.106.000	390.426.000	76,99
Prevozni stroški in storitve	110.073.000	102.659.000	93,26
Izdatki za službena potovanja	68.719.000	87.484.000	127,31
Tekoče vzdrževanje	94.124.000	119.337.000	126,79
Najemnine in zakupnine	415.616.000	177.896.000	42,80
Kazni in odškodnine	0,00	0,00	0,00
Drugi operativni odhodki	53.206.000	52.582.000	98,83
Skupaj	2.220.883.000	1.951.725.000	87,88

Prikaz porabe po namenih, vir podatkov je MFERAC

Poraba izdatkov za materialne stroške v letu 2004 je bila za 12,12 % manjša v primerjavi s predhodnim letom. Zmanjšanje porabe je odraz reorganizacija carinske službe zaradi vstopa Slovenije v EU in s tem izpraznitve precejšnjega števila mejnih objektov, kar je posledično vodilo v zmanjšanje stroškov energije, vode, komunale in komunikacij, posebnega materiala, prevoznih storitev in najemnin. Največje povečanje, to je za 27 %, je opaziti pri izdatkih za službena potovanja in izdatkih za tekoče vzdrževanje ter za 26 % pri nakupu pisarniškega in splošnega materiala ter storitev.

Na postavki za tekoče vzdrževanje objektov je imela Carinska uprava v okviru sprejetega državnega proračuna 27.000 tisoč SIT, v okviru veljavnega proračuna pa 11.518 tisoč SIT, kolikor je znašala tudi realizacija postavke. Razlika v višini sprejetega in veljavnega proračuna, torej 15.482 tisoč SIT, je bila prerazporejena na postavko za investicije in investicijsko vzdrževanje. Pri tekočem vzdrževanju so bila izvedena manjša vzdrževalna dela sten, tal, stavbnega pohištva in inštalacij v CU Murska Sobota, Jesenice, Ljubljana, Nova Gorica in na Generalnem carinskem uradu.

Na postavki za hrambo in prodajo carinskega in drugega blaga je bilo v sprejetem državnem proračunu 53.135 tisoč SIT, v veljavnem pa 53.135 tisoč SIT. Sprejeti proračun je bil realiziran v višini 32.006 tisoč SIT oziroma 60,23 %. Iz omenjene postavke se poravnava stroški hrambe in prodaje carinskega blaga, in sicer tako vozil kot ostalega carinskega blaga. Hrambo in prodajo vozil opravlja pooblaščen zunanji izvajalec, hrambo in prodajo ostalega carinskega blaga pa carinski uradi sami.

V sprejetem državnem proračunu za leto 2004 je bilo na postavki za organizacijo carinskih iger držav CEFTE in alpskih držav 5.000 tisoč SIT, v veljavnem pa 5.000 tisoč SIT. Veljavni proračun je bil realiziran v višini 2.315 tisoč SIT.

Na postavki za investicije in investicijsko vzdrževanje je imela Carinska uprava v sprejetem državnem proračunu 624.264 tisoč SIT. Po opravljenih prerazporeditvah je veljavni proračun znašal 657.246 tisoč SIT in je bil realiziran v višini 626.423 tisoč SIT. V letu 2004 se je začel z investicijske postavke odplačevati tudi postopni odkup poslovne stavbe Zeleni trikotnik, kjer je sedež Generalnega carinskega urada.

Proračunska postavka/konto	Poraba v 2003(v tisoč SIT)	Poraba v 2004(v tisoč SIT)
Nakup zgradb in prostorov	0,00	211.560
Nakup prevoznih sredstev	78.878	32.043
Nakup opreme	320.348	275.759
Investicijsko vzdrževanje objektov	69.797	62.865
Nakup nematerialnega bogastva	56.625	44.196
Skupaj	525.649	626.423

Prikaz porabe po namenih, vir podatkov je MFERAC

Na postavki za udeležbo Slovenije v mednarodnih organizacijah je bilo v sprejetem državnem proračunu 11.000 tisoč SIT, v veljavnem pa 4.500 tisoč SIT. Veljavni proračun je bil realiziran le v višini 4.432 tisoč SIT, ker je Evropska komisija določila, da prispevka za prve štiri mesece leta 2004 za udeležbo v izobraževalnem programu Customs ni potrebno plačati. Iz omenjene postavke se je poravnala letna članarina za članstvo v mednarodni carinski organizaciji.

Na postavki za vzpostavitev nadzora na južni meji je imela Carinska uprava v sprejetem državnem proračunu 383.932 tisoč SIT, veljavni pa 342.932 tisoč SIT. Opravljen je bil tudi prenos sredstev v višini 41.000 tisoč SIT na SSSV za nabavo osnih in mostnih tehtnic, ki so bile dobavljene v okviru projekta izgradnje mejnih prehodov na južni meji. V skladu s sprejetim delilnikom nabav med CURS in SSSV mora za nabavo specialne opreme zagotoviti sredstva CURS.

Proračunska postavka/konto	Poraba v 2004 (v tisoč SIT)
Nakup prevoznih sredstev	17.262
Nakup opreme	307.546
Skupaj	324.808

Prikaz porabe po namenih, vir podatkov je MFERAC

4.4.2 Investicijsko vzdrževanje

Investicijsko vzdrževanje se je v letu 2004 izvajalo v Carinskem uradu Ljubljana in v Carinskem uradu Sežana na podlagi izvedenega dvoletnega javnega razpisa v letu 2003. V Carinskem uradu Ljubljana se je v upravni stavbi izvedla klimatizacija prostorov, v upravni stavbi Carinskega urada Sežana pa se je zamenjalo stavbno pohištvo.

4.4.3 Javna naročila

Carinska uprava je v letu 2004 izvedla številne postopke za oddajo javnih naročil, in sicer odprte postopke, postopke s pogajanjem in postopke oddaje naročil male vrednosti.

Javna naročila, ki so bila realizirana v letu 2004, so se v glavnem financirala s proračunske postavke 3420 Materialni stroški, 2849 Investicije in investicijsko vzdrževanje, 1641 Vzpostavitev južne meje in 7391 Tekoče vzdrževanje objektov CURS.

Predmeti javnih naročil, ki se financirajo s postavke materialnih stroškov, so bili: nabava različnih kosov službene obleke, nabava osnovne strokovne literature z dopolnili, vzdrževanje programske opreme, izvajanje tečajev tujih jezikov, opravljanje plačil z elektronskim denarjem in drugimi veljavnimi sredstvi itd.

V breme postavke za investicije so bili izvedeni postopki za nabavo prevoznih sredstev, za nabavo programske in strojne opreme, za nadgradnjo obstoječe programske opreme ter za nabavo različne opreme (pisarniškega pohištva, pisarniške opreme, opreme za carinski laboratorij, opreme za preiskovalno službo itd.).

V breme postavke za vzpostavitev južne meje se je na osnovi javnih naročil nabavila predvsem strojna in programska oprema (strežniki, delovne postaje, prenosniki, tiskalniki ipd.) za novo zgrajene mejne prehode, za zamenjavo obstoječe zastarele opreme carinske službe ter za vzpostavitev ustreznih

informativskih sistemov, ki po vstopu v EU omogočajo normalno delovanje Carinske uprave in povezavo z evropskimi informativskimi sistemi. Poleg računalniške opreme se je za južno mejo nabavila tudi naslednja oprema: pisarniško pohištvo, pisarniška oprema, oprema za preiskovalne namene, prevozna sredstva in druga oprema, ki zagotavlja učinkovit nadzor na južni meji.

V breme postavke tekoče vzdrževanje objektov CURS je bilo izvedeno javno naročilo za tekoče vzdrževanje za zagotovitev normalnih materialnih pogojev za delo v objektih.

4.4.4 Izgradnja južne meje

V letu 2004 so predstavniki Carinske uprave RS zelo aktivno sodelovali pri pripravljanih in izvajalskih aktivnostih izgradnje mejnih prehodov na južni meji skladno s terminskim programom Servisa skupnih služb vlade (SSSV). Investicijske aktivnosti na južni meji so po programu razdeljene v štiri sklope:

- mejne kontrolne točke (Border Inspection Point), ki so Obrežje, Jelšane, Gruškovje, ŽP Dobova, Luka Koper, Letališče Brnik;
- 11 MP, ki so Sečovlje, Sočerga, Podgorje, Starod, Metlika, Slovenska vas, Rigonce, Rogatec, Meje, Zavrč, Središče ob Dravi;
- 14 MP, ki so Dragonja, Babno Polje, Podplanina, Petrina, Vinica, Orešje, Bistrica ob Sotli, Imeno, Dobovec, Zgornji Leskovec, Ormož, Razkrižje, Gibina, Petišovci;
- mejni prehodi za obmejni promet po SOPS-u (27).

Stanje pri izgradnji, legalizaciji in obnovi kontrolnih točk na meji Slovenije s Hrvaško, ki je hkrati tudi zunanja meja EU, je bilo konec leta 2004 naslednje:

- mejni prehod Jelšane je bil dan v uporabo v letu 2004,
- mejni prehod Letališče Brnik je bil v fazi dokončanja projektov,
- v luki Koper so bila izvedena dela za potrebe carinske službe in objekt dan v uporabo v letu 2004,
- ostali mejni prehodi:
 - MKT Gruškovje in ŽP Dobova sta bila v izgradnji in bosta dokončana v letu 2005,
 - MP Podgorje in Meje sta bila v izgradnji,
 - MP Metlika, Slovenska vas in Rogatec so bili predani v uporabo v letu 2004,
 - v fazi izdelave idejnih projektov so bili MP Starod, Dragonja, Petišovci, Bistrica ob Sotli in Središče ob Dravi.

Vsi mejni prehodi za obmejni promet so bili zgrajeni, vendar bodo vsi v uporabi v letu 2005. Prevzeta sta bila tudi dva objekta, ki sta skupna mejna prehoda za obe državi (Radovica in Hotiza), ki pa konec leta 2004 še nista delovala. Prekategorizacija prehodov iz meddržavnih v mejne prehode za maloobmejni promet poteka na Razkrižju, v Zgornjem Leskovcu in Podplanini.

5 Celovita informativska podpora carinski službi

Glavne aktivnosti CURS v letu 2004 na področju informativskih sistemov so bile:

- zagotavljanje delovanja carinskega informativskega sistema (CIS),
- vsebinsko in tehnološko prilagajanje CIS zaradi vključevanja v EU,
- prehod v produkcijo evropsko prilagojenega CIS ob hkratnem vzdrževanju in zagotavljanju delovanja 'starega' CIS,
- vključevanje v aktivnosti, povezane z e-poslovanjem državne uprave,
- vzdrževanje obstoječe in nabava nove strojne in komunikacijske računalniške opreme.

5.1 Povezljivost z informativskimi sistemi Evropske skupnosti

CCN/CSI predstavlja okolje oziroma tehnološko infrastrukturo za povezovanje informativskih sistemov carinskih in davčnih uprav držav, ki so vključene v Evropsko skupnost. Sistem je bil v celoti vpeljan v Slovenijo v letu 2003 in je s svojim stabilnim delovanjem v letu 2004 predstavljal ustrezno podlago za delovanje TARIC, NCTS, CCN Mail, ISPP in spletnih aplikacij.

Razvojni del projekta TARIC, je bil uspešno zaključen v letu 2003, 1. 5. 2004 je bil v celoti in uspešno prenesen v produkcijo, vključno s SOAP-funkcijami, ki zunanjim uporabnikom omogočajo izračun dajatev ter pregledovanje in prevzem operativnih podatkov iz produkcijske baze, ki je dnevno osvežena s podatki iz Bruslja.

Večletne priprave na organizacijsko, vsebinsko in tehnološko uvedbo aplikacije MCC, ki jo je razvila EC za podporo mednarodnemu tranzitnemu postopku (NCTS), so bile uspešno zaključene 1. 5. 2004, ko je bil sistem prenesen v produkcijo in uspešno deluje, vključno v povezavi s CIS. Zaradi prehoda v produkcijo je bilo na področju NCTS potrebno:

- na CVI namestiti produkcijski sistem MCC/ECN, ki ga je Carinska uprava kupila v letu 2003 (2 Bull strežnika v clustru, z zunanjim diskovnim poljem, pripadajoča licenčna programska oprema);
- kupiti in instalirati dodatne TSM for Database licence za izvajanje backupa podatkov produkcijskega sistema MCC/ECN;
- kupiti in na CVI instalirati strojno ter licenčno programsko opremo za strežnik za podporo spletnega portala za aplikacijo WEBMCC;
- nadgraditi BEA Tuxedo uporabniške licence z obstoječih 75 uporabnikov na 150 uporabnikov za potrebe produkcije MCC/ECN;
- kupiti in namestiti strojno ter licenčno programsko opremo za dodaten Bull strežnik za potrebe testiranja MCC-faze 3.2;
- kupiti dodatnih 65 čitalcev črtne kode Gryphon D100 za potrebe produkcije MCC/ECN,
- razviti in vpeljati v produkcijo povezavo med sistemoma Tuxedo in MQ Series za učinkovitejšo e-izmenjavo tranzitnih dokumentov s podjetji ter za izmenjavo sporočil med MCC in CIS;
- pripraviti javni razpis in skleniti pogodbo z zunanjim izvajalcem za zagotavljanje nemotenega delovanja (24/7), tehnično pomoč naročniku pri uporabi in vzdrževanju sistemov MCC/ECN;
- izpeljati »pre« in »conformance« teste v sodelovanju z Evropsko komisijo ter kot prva država v ES izvesti prehod produkcije MCC/ECN s faze 3.1 na 3.2.1, vključno z uvedbo sistema nadzora garancij (GMS).

5.2 Vključevanje v e-poslovanje državne uprave

V letu 2004 je CURS nadaljevala s sodelovanjem pri izvajanju vladnega projekta Akcijski načrt e-uprave s petimi projekti: Izvajanje tranzitnega postopka, Izvajanje carinskega nadzora in carinjenje, Izvajanje carinskih postopkov, Izvajanje trošarinskih postopkov in Dostop do knjigovodskega stanja zavezancev. Vsi projekti so bili po načrtu zaključeni do konca leta 2004.

5.3 Internet, intranet

Objavljanje navodil in informacij o delovanju carinske službe na internetu je teklo tekoče v sodelovanju s Službo za informatiko Ministrstva za finance, ki je urejalo gradivo in skrbelo za delovanje ustreznega strežnika.

V letu 2003 je bila nabavljena strojna oprema in pripravljena programska rešitev za delovanje intraneta, ki je namenjen posredovanju informacij in napotkov za tekoče delo carinskih delavcev. Ob koncu leta 2004 je bilo vključenih 2660 dokumentov in tako je intranet postal nepogrešljiv pripomoček in vir informacij delavcem GCU in vseh carinskih uradov.

Nove potrebe in želje uporabnikov, integracija vsebin in dejstvo, da z internetnim spletom danes ne upravlja carinska služba, so bili glavni razlogi za pobudo o prenovi intra/internet spleta CURS. Dodaten razlog je tudi sklep Vlade RS o začetku izvajanja Strategije delovanja in razvoja državne uprave RS na svetovnem spletu, ki nalaga službi nove naloge za delovanje carinske službe na svetovnem spletu. Tako je bil v letu 2004 imenovan nov uredniški odbor in odprt projekt za prenovo in integracijo carinskega intraneta in interneta.

5.4 Tehnološka podpora

V oddelku za tehnološko podporo so se izvajale pomembnejše stalne naloge:

- skrbništvo strežnikov: upravljanje objektov, arhiviranje in restavracija podatkov;
- skrbništvo osebnih računalnikov, prenosnikov in tiskalnikov (menjave, nadgradnje, vzdrževanje);
- protivirusna zaščita: redne nadgradnje za strežnike in za delovne postaje, pomoč uporabnikom glede virusov in hoaxov, odstranjevanje okuženih datotek;
- skrbništvo elektronske pošte: upravljanje z uporabniki in sezname, pomoč uporabnikom;
- tehnična podpora informatikom po carinskih uradih:
 - pri skrbništvu strežnikov in odpravi napak na strežnikih,
 - pri odpravi težav na osebnih računalnikih, prenosnikih in tiskalnikih,
 - uporabi in skrbništvu e-pošte,
 - odpravljanju ostalih problemov v zvezi z ItkT;
- tehnična podpora Sektorju za preiskovalne zadeve (AFIS);
- dodeljevanje kartic SecurID za dostop do HKOM-a v sodelovanju s CVI;
- podpora elektronskemu poslovanju (digitalna elektronska potrdila);
- koordinacija in nadzor pogodbenih zunanjih izvajalcev za tehnično in sistemsko vzdrževanje opreme.

Ob tem so bile izvedene tudi pomembnejše projektne naloge:

- priprava in izvedba razpisov za nabavo strežnikov, osebnih računalnikov, prenosnikov, tiskalnikov in aktivne mrežne opreme (zbiranje in presoja potreb, priprava tehnične dokumentacije, presoja tehničnega dela razpisne dokumentacije, organizacije delitve nove opreme);
- priprava in izvedba razpisa za vzdrževanje strežnikov (drugostopenjski razpis);
- koordinacija odvoza/predaje/uničenja odpisane računalniške opreme;
- uvedba Win XP OS (standardna konfiguracija novih osebnih računalnikov, testiranje obstoječih aplikacij);
- sistem upravljanja osebnih računalnikov (priprava predloga standardnega okolja, izvedba);
- sodelovanje pri projektiranju in nadzoru nad izvedbo lokalnih računalniških omrežij ter načrtovanje in uvedba ITkT za nove MMP na južni meji;
- priprava varnostne politike (ocena trenutnega stanja).

5.5 Razvoj, vzdrževanje, prenova carinskega informacijskega sistema

Vzdrževanje carinskega informacijskega sistema in trošarinskega informacijskega sistema je potekalo po veljavni pogodbi in na ustaljen način z zunanjim izvajalcem (ZZI). Skupina za softversko koordinacijo, delovna skupina za EUCIS in strateški svet za EUCIS pod vodstvom generalnega direktorja so se redno sestajali. Na sestankih so obravnavali problematiko prilagajanja obstoječega CIS zahtevam vstopa v EU in s tem povezanih aktivnosti CURS in zunanjih izvajalcev.

Pomembnejše aktivnosti na področju CIS so bile:

- vsebinske prilagoditve CIS glede na zahteve EU po strokovnih področjih,
- dopolnitev aplikacije TARIC z nacionalnimi podatki,
- izdelava aplikacije za izračun dajatev – računski modul,
- uvedba nove aplikacije za analizo tveganja in vodenje poslovnih pravil,
- dopolnitev aplikacije za evidenco dovoljenj v CIS z novimi tipi dovoljenj,
- uvedba nove rešitve RIP z ladijskimi agenti in Luko Koper,
- dopolnitev aplikacije za izmenjavo podatkov med SŽ in CURS,
- dopolnitev in uvedba aplikacije BIP na Obrežju in Jelšanah ter omogočitev prenosa podatkov v CIS,
- prenova finančnega modula,
- uvedba aplikacije za vpogled v garancije,
- uvedba aplikacije PRS za izterjevalce.

5.6 Analiza podatkov in priprava poročil CURS in zunanjim uporabnikom

Izdelana so bila naslednja mesečna poročila:

- GCU, Sektor za trošarine: trošarinske dajatve, trošarinski zavezanci, vračila trošarin, cigareti, mineralna olja in plin;
- SURS: trošarinske dajatve, vračila trošarin, prehodi meje (tovornjaki);
- MF: trošarinske dajatve, vračila trošarin, cigarete, mineralna olja in plin;
- DURS: DDV.

Trimesečna poročila: merjenje rezultatov (Measurement of results) – poročanje Komisiji v Bruselj (poročilo o številu deklaracij EUL in kontrolah).

Letna poročila:

- letno poročilo carinske službe (analitski podatki, preglednice, grafi);
- merjenje rezultatov (Measurement of results) – poročanje Komisiji v Bruselj (poročilo o dovoljenjih za poenostavljene postopke, carinskih skladiščih, računalniški opremi, licencah, kadrih).

Intranetno poročanje (tedensko ažuriranje podatkov):

- GCU, Sektor za finance: poročilo o DDV in stat. vred. – uvoz in izvoz,
 - število pooblaščenih uporabnikov na GCU: 2,
 - število različnih povpraševanj v letu 2004: 208 (+ 40 %),
- GCU, Sektor za TVP: poročanje o kvotah,
 - število različnih povpraševanj v letu 2004: 106,
- MKGP: uvoz in izvoz določenih kmetijskih in živilskih proizvodov:
 - sumarni in detajlni pregledi za kmetijske in živilske proizvode: tar. št. 01– 4,
 - število pooblaščenih uporabnikov na MKGP: 1,
 - število različnih povpraševanj v letu 2004: 1204 (+ 21 %).
- MGD: uvoz in izvoz določenih kmetijskih in živilskih proizvodov, plemenitih kovin itd.:
 - sumarni pregledi za določene kmetijske in industrijske proizvode,
 - število pooblaščenih uporabnikov na MGD: 8,
 - število različnih povpraševanj v letu 2004: 565 (-26%),
- Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja: uvoz in izvoz določenih kmetijskih in živilskih proizvodov, ribe, ovce:
 - število pooblaščenih uporabnikov na AKTRP: 1,
 - število različnih povpraševanj v letu 2004: 92.

5.6.1 Intranet Analitike GCU – podatkovno skladišče carinskih dokumentov

V letu 2004 je bila izvedena dopolnitev intranetne strani Oddelka za analizo podatkov, ki sedaj omogoča naslednje funkcionalnosti:

- aplikacije v avgustu in septembru 2004 so bile posodobljene z namenom lažjega pregledovanja podatkov pred 1. 5. 2004 in po 1. 5. 2004 (sprememba šifrantov ter nekaterih polj na EUL);
- na intranetni strani Oddelka za analizo podatkov je bilo v letu 2004 izpisanih 22.246 različnih povpraševanj (+ 84%),
- nadaljnje vzdrževanje intranet aplikacije za potrebe Sektorja za tarifo, vrednost in poreklo:
 - potrdila ZINCT (zavezujoče informacije o uvrščanju blaga v NCT) (do 1. 5. 2004),
 - uredbe EU o uvrščanju določenega blaga v NCT (do 1. 5. 2004),
 - tuji žigi za potrjevanje potrdil o prometu blaga EUR.1 (do 1. 5. 2004),
 - uredbe EU (od 1. 5. 2004 dalje),
 - kvote (za potrebe Oddelka za Taric na CU Jesenice in Sektorja za TVP) (od 1. 5. 2004 dalje),
- preko intranetnih aplikacije za potrebe Sektorja za tarifo, vrednost in poreklo je bilo v letu 2004 izpisanih 4.672 (+ 20%) različnih povpraševanj,
- vzdrževanje intranetne aplikacije Potni nalogi,
- vzpostavljena je bila nova intranetna aplikacija Telefonski imenik CURS.

5.6.2 Poročila na zahtevo

V letu 2004 je služba za informatiko prejela 591 pisnih zahtevkov za izpis podatkov po naročilu (en zahtevek ponavadi zahteva izdelavo več izpisov), kar je bilo 56 % več kot v letu 2003. Tovrstni izpisi so praviloma zahtevnejši, v veliki večini izdelani na GCU (razen 6h, poslanih v izdelavo zunanjemu izvajalcu, ker so zahtevali vpogled v arhiv pred l. 1996). Poleg tega je bilo izdelanih več ad-hoc izpisov za GCU, ki jih te številke ne zajemajo.

Največ poročil je bilo narejenih za carinske urade – 251 (42 %), nato za GCU – 246 (42 %) ter za zunanje institucije (ministrstva, davčni uradi, podjetja ...) – 94 (16 %). Pri izdelavi izpisov so bile večinoma uporabljane transakcije CICS v povezavi z Oraclom SQL oziroma samo Oracle SQL, intranet analitike GCU, v manjši meri pa tudi PL/I (TSO). Podatki so bili nato večinoma preneseni in dokončno oblikovani z MS Excelom.

5.7 Okolje centralnega računalnika

Nadaljnje vzdrževanje sistem pooblastil v CIS in EUCIS (definiranje novih uporabnikov, spremembe gesel zaradi pozabljivosti uporabnikov, definiranje novih profilov, menijev in dodeljevanje le-teh uporabnikom).

Stanje uporabnikov CIS in EUCIS na dan 31. 12. 2004:

- število definiranih uporabnikov, aplikacija CIS: 2.631,
- število definiranih uporabnikov, aplikacija EUCIS: 1.946,
- število definiranih uporabnikov, aplikacija TSO: 79.

Nadaljnje vzdrževanje sistema pooblastil v TIS (definiranje novih uporabnikov, spremembe gesel zaradi pozabljivosti uporabnikov, definiranje novih profilov, menijev in dodeljevanje teh uporabnikom). Stanje uporabnikov TIS na dan 31. 12. 2004 je bilo 2.210.

Stalno dopolnjevanje transakcij za izdelavo analitskih izpisov z namenom doseči kar največjo funkcionalnost in tako uporabnikom omogočiti, da si čim več izpisov izdelajo sami. Vsako proženje analitskega izpisa se beleži v log datoteko, iz katere so povzeti naslednji podatki:

- uporabnikov, ki so prožili izpise v CIS v letu 2004 je bilo 124 (GCU 7, CU skupaj 117), kar je 11 % več kot v letu 2003;
- skupaj proženj analitskih izpisov v CIS-u v letu 2004 je bilo 5.861 (GCU 363, CU skupaj 5.498) – 62 % manj kot v letu 2003 (1. 5. 2004 je začel delovati EUCIS, tako da so potrebe po izpisih iz starega CIS drastično upadle).

6 Priprava carinske službe na vstop v EU in mednarodno sodelovanje

Priprave na vstop v EU so bile vsebovane v vseh aktivnostih carinske službe v letu 2004, najsi bo to usklajevanje zakonodaje in priprava podzakonskih aktov ter navodil ali pa razvoj novih sistemov, ki jih je bilo potrebno zagnati z dnem vstopa v EU.

Sistematično delo pregleda evropske zakonodaje, njenega prevajanja in uvajanja v delo se je začelo že veliko let pred vstopom, kljub temu je bil s 1. majem narejen preskok, ko se je začela neposredno uporabljati carinska zakonodaja Skupnosti. Slovenija je bila dobro pripravljena na ta preskok, saj je bila tudi prejšnja slovenska carinska zakonodaja v veliki meri usklajena z evropsko. Kljub temu je bilo potrebno izdati precej novih zakonov in izvedbenih aktov, da je bilo mogoče evropsko zakonodajo s 1. majem izvajati tudi v praksi.

Mednarodne aktivnosti slovenske carine so se vrtele okoli bruseljskih sestankov, ki se jih je Slovenija že nekaj časa pred vstopom redno udeleževala. Sestanki na Svetu EU ali Evropski komisiji so bili pomembna priprava na polno članstvo, ko je bila Slovenija udeležena v vse procese odločanja in priprave nove zakonodaje. Priprava na sestanke, usklajevanje stališč in poročanje s sestankov je bilo

pomembno tako pred vstopom, še pomembnejša pa je postala udeležba na sestankih s polnopravnim članstvom, ko carina lahko sooblikuje prihodnost razvoja carine v Evropi in sodeluje pri razvoju novega carinskega zakonika in novih informacijskih sistemov, vključenih v projekt e-carina.

6.1 Dvostranski sporazumi o carinskem sodelovanju

Na področju splošnega carinskega sodelovanja, bilateralnih odnosov o medsebojni pomoči, katerih namen je izboljšanje sodelovanja med carinskimi upravami držav podpisnic v carinskih zadevah, so v letu 2004 potekale aktivnosti, opisane v nadaljevanju.

Podpisani so bili sporazumi o medsebojni pomoči v carinskih zadevah med Republiko Slovenijo in Ukrajino, med Republiko Slovenijo in Republiko Slovaško ter med Republiko Slovenijo in Republiko Romunijo.

V mesecu decembru leta 2004 je bilo parafirano besedilo sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Turčijo o medsebojni pomoči v carinskih zadevah.

Nadaljevala so se pogajanja o besedilih sporazumov o medsebojni pomoči v carinskih zadevah med Republiko Slovenijo in Srbijo ter Črno goro, med Republiko Slovenijo in Republiko Poljsko, med Republiko Slovenijo in Rusko federacijo ter med Republiko Slovenijo in Republiko Latvijo. Pogajanja z navedenimi državami so potekala korespondenčno.

Ministrstvu za zunanje zadeve RS ter Vladi RS je bila posredovana pobuda za sklenitev sporazuma o medsebojni pomoči v carinskih zadevah med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. CURS predvideva, da se bodo pogajanja z Republiko Hrvaško pričela v letu 2005.

Carinska uprava RS je prejela pobudo Moldavije in Finske za sklenitev sporazumov o medsebojnem carinskem sodelovanju med državama. Moldavija je bila s posredovanjem Ministrstva za zunanje zadeve obveščena, da zaradi majhnega obsega menjave in že obstoječega sporazuma o carinskem sodelovanju med Evropsko unijo in Moldavijo sklenitev tovrstnega sporazuma ni smiselna. Glede carinskega sporazuma s Finsko pa je bilo dogovorjeno, da se začetek pogajanj prestavi na morebitni kasnejši termin, saj sta obe državi ugotovili, da obstaja v Evropski uniji kar nekaj pravnih instrumentov, ki obe državi zavezujejo in omogočajo sodelovanje na carinskem področju. Zato sta državi pogajanja za sklenitev bilateralnega carinskega sporazuma prekinili.

6.2 Mednarodno administrativno sodelovanje

V letu 2004 je poleg prejetih 75 AM-sporočil (Assistance Mutual – medsebojna pomoč) CURS prejela 120 zahtevkov za medsebojno administrativno pomoč, in sicer: 4 od OLAF-a, 39 od držav članic ES, 12 od držav SECI ter 65 od tretjih držav (predvsem BiH, Hrvaške in Srbije). V tujino je bilo poslanih 17 zahtevkov za medsebojno administrativno pomoč: 7 v države članice ES in 9 v tretje države.

Najobsežnejši in najpomembnejši predmeti v 2004 so bili pridobivanje dokumentacije in drugih informacij za potrebe OLAF-a na področju preprečevanja tihotapljenja cigaret ter pridobivanje dokumentacije in informacij za potrebe carinske uprave BiH (CAFAO) za preprečevanje tihotapljenja kave in drugega komercialnega blaga.

6.3 Mednarodne akcije

Carinska uprava RS je sodelovala pri pripravi, organizaciji in koordinaciji 6 mednarodnih akcij: Shadow (SECI), Mecure II (EU), Toledo II (EU), Containment III 2 »Save Haven« (SECI), Prisma Task Force (WCO) in izvoz prekurzorjev v države Andskega pakta (EU). Mednarodne akcije so bile usmerjene v preprečevanje tihotapljenja drog in cigaret v potniškem in blagovnem prometu.

6.4 Zimske športne igre

Od 16. do 20. februarja 2004 so v Garmisch-Partenkirchnu v Nemčiji potekale tradicionalne mednarodne carinske športne igre šestih alpskih držav. Iger so se udeležile ekipe Slovenije, Nemčije, Avstrije, Švice, Francije in Italije. Ekipe so se pomerile v veleslalomu, slalomu, teku na smučeh, patroljnem teku in štafetah. Slovenija se je udeležila tekem v veleslalomu, slalomu in teku na smučeh.

V alpskih disciplinah so se za slovensko moštvo potegovali Mitja Dragšič, Alojz Potočnik, Anton Šinkovec, Hinko Gregor in Radko Poropat, v teku na smučeh pa Marko Dolenc, Rajko Česnik, Štefan Dežman, Andrej Babič in Janez Gorše.

Izmed rezultatov, ki jih je dosegla športna ekipa Carinske uprave RS velja še posebej izpostaviti odlično tretje mesto v slalomu, ki ga je osvojil Mitja Dragšič (za prvo- in drugouvrščenima Italijanoma). Naše alpsko moštvo je v skupnem seštevku najboljših moštev prav tako zasedlo izjemno tretje mesto in si prislužilo pokal.